

พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญ เล่ม ๒

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เล่ม ๒

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับแก้ไข)
- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

เรื่อง

- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับแก้ไข)
- พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ปีที่พิมพ์

มีนาคม ๒๕๕๕

จำนวนหน้า

๓๑๙ หน้า

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวนพิมพ์ ๓,๐๐๐ เล่ม

จัดทำโดย

กลุ่มงานผลิตเอกสาร

สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๒๙๔-๕ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๒๙๒

ดัชนีคำค้น

นางสาวอารีย์วรรณ พูลทรัพย์

พิสูจน์อักษร

นางฟ้าดาว คงนคร

พิมพ์

นางสาวดลณี จุลนานนท์

ศิลปกรรม

นายมานะ เรืองสอน

พิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้มีขึ้นเพื่อช่วยขยายบทบัญญัติในเรื่องต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ครบถ้วนยิ่งขึ้น โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ โดยแยกออกจากการตราพระราชบัญญัติปกติ รวมทั้งกำหนดรายชื่อของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่จะต้องตราขึ้นเพื่อใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญนี้

ดังนั้น เพื่อเป็นการเผยแพร่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้มีการประกาศใช้ตามรัฐธรรมนูญ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้จัดทำหนังสือ “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เล่ม ๒” ขึ้นเพื่อรวบรวมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้มีการประกาศใช้ จำนวน ๕ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

คณะผู้จัดทำหวังว่าหนังสือพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า อ้างอิง
และเพิ่มความสะดวกรวดเร็วกว่าการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา
และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

๙

หมวด ๑ ผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑๔

หมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวน
หาข้อเท็จจริง

๒๔

ส่วนที่ ๑ การร้องเรียน

๒๔

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง

๒๖

หมวด ๓ การตรวจสอบองค์การตามรัฐธรรมนูญ
และองค์กรในกระบวนการยุติธรรม

๓๒

หมวด ๔ จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓๓

หมวด ๕ การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะ
ในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

๓๕

หมวด ๖ การรายงานประจำปี

๓๗

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

๓๘

บทเฉพาะกาล

๓๙

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒

หมวด ๑	บททั่วไป	๕๓
หมวด ๒	การให้ข้อมูลและการจัดให้มีการแสดง ความคิดเห็นในเรื่องที่จัดทำประชามติ	๕๑
หมวด ๓	เขตออกเสียง และหน่วยออกเสียง	๕๓
หมวด ๔	ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ ออกเสียง	๕๗
หมวด ๕	เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง	๕๘
หมวด ๖	หีบบัตรออกเสียง และบัตรออกเสียงประชามติ	๖๑
หมวด ๗	การลงคะแนนออกเสียง และการนับคะแนน	๖๑
หมวด ๘	การประกาศผลการออกเสียง	๖๘
หมวด ๙	การคัดค้านการออกเสียง	๖๙
หมวด ๑๐	ความผิดและบทกำหนดโทษ	๗๐

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับแก้ไข)

๗๙

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

หมวด ๑	คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	๘๙
--------	---	----

หมวด ๒	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๑๐๐
หมวด ๓	การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน	๑๑๔
	ส่วนที่ ๑ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและ หนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง	๑๑๔
	ส่วนที่ ๒ การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและ หนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๒๕
หมวด ๔	การได้ส่วนข้อเท็จจริง	๑๓๐
หมวด ๕	การถอดถอนจากตำแหน่ง	๑๔๒
หมวด ๖	การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ	๑๕๐
หมวด ๗	การร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน	๑๕๖
หมวด ๘	การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ	๑๖๕
หมวด ๙	การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ ประโยชน์ส่วนรวม	๑๘๒
หมวด ๑๐	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๒๐๒
หมวด ๑๑	บทกำหนดโทษ	๒๑๓
	บทเฉพาะกาล	๒๑๖

ภาคผนวก

๒๒๓

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒๒๕

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๒๓๓

**พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๕๒**

หน้าว่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๖๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑
มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๖
มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒”

เริ่มบังคับใช้

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผลการบังคับใช้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๔ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

นิยามของคำ
ที่ใช้ใน พ.ร.บ.ฯ นี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแต่งตั้งให้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน การรักษาการ รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตาม พ.ร.บ.๙นี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ระเบียบหรือประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๖ ผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มีองค์ประกอบ มีวิธีการสรรหา การเลือก และการให้ความเห็นชอบ และวาระการดำรงตำแหน่ง ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นหน่วยธุรการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

คุณสมบัติของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๗ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องเป็นผู้ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชน มีความรอบรู้ และมีประสบการณ์ในการบริหารราชการแผ่นดิน วิสาหกิจ หรือกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ร่วมกันของสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันสมัคร
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) ไม่เคยเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

(๕) ไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

(๖) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น

(๗) ไม่เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้มีตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสามปีก่อนวันสมัคร

(๘) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๑๐) ไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่คดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑๒) ไม่เคยถูกวินิจฉัยหรือมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ

(๑๓) ไม่เคยถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

(๑๔) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๑๕) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

การพ้นจาก
ตำแหน่งของ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม

มาตรา ๘

(๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้อันนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่ดีดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ของรัฐธรรมนูญ

(๘) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่ง ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินให้แล้วเสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

กรณีที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่ง ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินให้แล้วเสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินหรือผู้ตรวจการแผ่นดินขึ้นใหม่

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งซึ่งมิใช่เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

ในกรณีที่เหลือผู้ตรวจการแผ่นดินจำนวนสองคนให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่อาวุโสสูงสุดปฏิบัติหน้าที่แทนประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานผู้ตรวจการแผ่นดินคนใหม่

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

การแผ่นดินประชุมร่วมกันพิจารณาแบ่งงานเพื่อให้
ผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ และ
รับผิดชอบตามขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมายตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินและ
ผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกันกำหนด เว้นแต่กรณีตาม
วรรคสาม

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้ประธาน
ผู้ตรวจการแผ่นดิน ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม
ถ้าประธานผู้ตรวจการแผ่นดินไม่มาประชุม ให้ผู้ตรวจ
การแผ่นดินที่อาวุโสสูงสุดเป็นประธานในที่ประชุม

การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินตาม
มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ (๕) (๖) (๗) และ (๘) มาตรา ๒๔
วรรคสาม มาตรา ๒๕ วรรคสอง มาตรา ๓๒ วรรคสอง
มาตรา ๓๓ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๓๗ วรรคสอง
มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ หรือ
กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันและหากผู้ตรวจการ
แผ่นดินเหลืออยู่สองคน ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินที่เหลืออยู่
ปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกันได้

อำนาจหน้าที่ของ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๑๓ ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจ
หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตาม
คำร้องเรียนในกรณี

(ก) การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชน โดยไม่เป็นธรรม ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ก็ตาม

(ค) การตรวจสอบการละเลยการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการพิจารณาพิพากษารรตคดีของศาล

(ง) กรณีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๓) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงตลอดถึงข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในกรณีที่เห็นว่าจำเป็น

(๔) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

การใช้อำนาจหน้าที่ตาม (๑) (ก) (ข) และ (ค) ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการเมื่อมีการร้องเรียน เว้นแต่เป็นกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการกระทำดังกล่าวมีผลกระทบต่อความเสียหายของประชาชนส่วนรวมหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจพิจารณาและสอบสวนโดยไม่มีการร้องเรียนได้

กรณีที่ผู้ตรวจการ
แผ่นดินอาจเสนอ
เรื่องต่อ
ศาลรัฐธรรมนูญ
หรือศาลปกครองได้

มาตรา ๑๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองได้ เมื่อเห็นว่ามีกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ชักช้า เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

(๒) กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดของบุคคลใดตามมาตรา ๑๓ (๑) (ก) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองโดยไม่ชักช้า เพื่อให้ศาลปกครองพิจารณาวินิจฉัย

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชอำนาจของ
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมี ผู้ตรวจการแผ่นดิน
อำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มีหนังสือชี้แจง
ข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่ง
วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง
เพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้หัวหน้าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของ
หน่วยงานตาม (๑) พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน
หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ
หรือส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่
เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ขอให้ศาลส่งวัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือ
พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) ตรวจสอบสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีการ
ร้องเรียนโดยแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่
ทราบล่วงหน้าในเวลาอันควร

(๕) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
เกี่ยวกับการรับคำร้องเรียนไว้พิจารณาและระเบียบว่า
ด้วยการสอบสวนหาข้อเท็จจริง

(๖) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓๗ และ มาตรา ๓๘

(๗) ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การจ่าย ค่าใช้จ่าย เบี้ยเลี้ยงและค่าเดินทางของพยานบุคคลและ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่

(๘) ออกระเบียบหรือปฏิบัติการอื่นใดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมายอื่น ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

สิ่งที่ต้องคำนึงถึง
ในการใช้อำนาจ

มาตรา ๑๖ ในการใช้อำนาจของผู้ตรวจการ แผ่นดินตามมาตรา ๑๕ ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิด ขึ้นต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่อาจสอบสวนหา ข้อเท็จจริงในเรื่องใดต่อไปได้ให้ยุติเรื่องนั้นและให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานให้คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทน ราษฎร และวุฒิสภาทราบโดยไม่ชักช้า

การจัดทำรายงาน

มาตรา ๑๗ การจัดทำรายงานตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้กระทำการเป็นการสรุปโดยมิให้ระบุ รายละเอียดอันเป็นการเปิดเผยความลับของบุคคลหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๑๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ต้องรับผิดชอบ ความผิดทางแพ่ง ทั้งทางแพ่งหรือทางอาญาเนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติ หรือทางอาญา ตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๙ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แก่ ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็น หนังสือจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือผู้ที่จัดทำและ เผยแพร่รายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๓ ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผย ข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราช บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน และ เจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อความ การเปิดเผย ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติตาม ข้อความ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่ผู้ตรวจ ข้อเท็จจริงหรือ การแผ่นดินจะมอบหมาย หรือเป็นการกระทำตามหน้าที่ ข้อมูล ราชการ หรือเพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบหรือ พิจารณาสอบสวน หรือเป็นการรายงานตามอำนาจ

ในกรณีร้องเรียนเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องมี รายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียน
- (๒) ระบุเหตุที่ทำให้ต้องร้องเรียนพร้อมด้วย ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนตามสมควร

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อผู้ร้องเรียน

หลักเกณฑ์และวิธีการการร้องเรียนด้วยวาจา หรือวิธีการอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๒๕ การเสนอคำร้องเรียนต่อผู้ตรวจการ การเสนอ แผ่นดินจะเสนอโดยนำส่งด้วยตนเอง ส่งทางไปรษณีย์ คำร้องเรียน มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง หรือนำส่งด้วยวิธีการอื่นต่อ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการการนำเสนอคำร้องเรียน ด้วยวิธีการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิการของ สภาผู้แทนราษฎรหรือคณะกรรมการของวุฒิสภาได้ สอบสวนหรือพิจารณาเรื่องใดและเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ คณะ กรรมการสิทธิการ สอบสวนหรือ พิจารณาเรื่องที่อยู่ใน อำนาจหน้าที่ของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน

กรรมวิธีการดังกล่าวจะส่งเรื่องนั้นให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อดำเนินการก็ได้ และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการ ดำเนินการเบื้องต้นต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๗ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับ เรื่องจากคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ แล้ว แม้ ภายหลังคณะกรรมการ ดังกล่าวจะพ้นจากตำแหน่ง ทั้งคณะย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน ที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนั้นต่อไป

ส่วนที่ ๒

การพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง

ลักษณะของเรื่องที่
ผู้ตรวจการแผ่นดิน
ไม่รับไว้พิจารณา
หรือยุติ
การพิจารณา

มาตรา ๒๘ เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน วินิจฉัยว่ามีลักษณะดังต่อไปนี้ ไม่ให้รับไว้พิจารณาหรือ ให้อยู่ติการพิจารณา

(๑) เรื่องที่เป็นนโยบายซึ่งคณะรัฐมนตรีแถลง ต่อรัฐสภา เว้นแต่การปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวมี ลักษณะตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือ (๒)

(๒) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลหรือ เรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๓) เรื่องที่มีได้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑) หรือ (๒)

(๔) เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือ การลงโทษทางวินัยของข้าราชการ พนักงาน หรือ ลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๑๓ (๒)

(๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔

มาตรา ๒๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่รับ ลักษณะของเรื่องที่ พิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณาเรื่อง ดังต่อไปนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดิน อาจไม่รับพิจารณา

(๑) เรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติดี ขอบในวงราชการ หรืออาจยุติ การพิจารณา

(๒) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้เป็นผู้มีส่วนได้เสีย และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดย ส่วนรวม

(๓) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเมื่อพ้นกำหนด สองปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการร้องเรียน และการพิจารณาจะไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดย ส่วนรวม

(๔) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความ เตือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมหรือได้รับการชดใช้ความ เสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว และการพิจารณาต่อไปจะ ไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๕) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่มาให้ถ้อยคำ ไม่แสดง พยานหลักฐาน หรือไม่ดำเนินการตามหนังสือที่ได้รับ

จากผู้ตรวจการแผ่นดิน ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตายโดยไม่มีทายาทเข้าแทนที่ และการพิจารณาต่อไปจะไม่ใช่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

(๗) เรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว เว้นแต่จะปรากฏพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงใหม่อันอาจทำให้ผลการพิจารณาเปลี่ยนแปลงไป

การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องใดที่ไม่รับไว้พิจารณาหรืออาจไม่รับพิจารณาของ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๓๐ เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๘ และเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจไม่รับพิจารณาตามมาตรา ๒๘ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะส่งเรื่องนั้นไปให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้

การเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนชี้แจงและแสดงพยานหลักฐาน

มาตรา ๓๑ เมื่อมีการร้องเรียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้าและต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียน ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินมีคำวินิจฉัยสั่งไม่
รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง ให้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ
พร้อมทั้งเหตุผลที่ไม่รับไว้พิจารณาหรือให้ยุติเรื่อง และ
เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการจะส่งคำสั่งไปให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนั้นทราบด้วยก็ได้

แจ้งเหตุผล
ที่ไม่รับหรือ
ยุติเรื่องให้
ผู้ร้องเรียนทราบ

เหตุผลตามวรรคสองให้ระบุข้อเท็จจริง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยละเอียด และในกรณีให้ยุติเรื่อง
เพราะเหตุที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำของ
ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
มิได้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ (๑) (ก) (ข) (ค) หรือมาตรา
๑๓ (๒) ให้ชี้แจงเหตุผลให้เห็นว่าการกระทำดังกล่าว
ชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรมโดยละเอียดให้ผู้ร้องเรียน
ทราบด้วย

มาตรา ๓๒ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ ส่งรายงาน
พิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องใดเสร็จแล้ว
ให้จัดทำรายงานสรุปข้อเท็จจริง พร้อมทั้งความเห็นและ
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขส่งให้หน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่
เกี่ยวข้องเพื่อทราบ หรือพิจารณาดำเนินการต่อไป

ส่งรายงาน
สรุปข้อเท็จจริง

เรื่องใดที่ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาแล้ว
เห็นว่า แม้ปรากฏว่าการกระทำในเรื่องใดของข้าราชการ
พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ

รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นได้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือความไม่เสมอกันในกฎหมาย หรือเป็นการเลือกปฏิบัติหรือลำเอียง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะต่อหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้ส่งรายงานดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอให้หน่วยงานตามวรรคสองปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และระเบียบ หากหน่วยงานนั้นไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวในเวลาอันควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอไปยังองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายตามรัฐธรรมนูญเพื่อดำเนินการต่อไป และรายงานเรื่องนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาเพื่อทราบเป็นกรณีเร่งด่วน

กรณีไม่ปฏิบัติตาม
ความเห็นหรือ
ข้อเสนอแนะของ
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นไม่ปฏิบัติตามความ

เห็นหรือข้อเสนอนั้นของผู้ตรวจการแผ่นดินเรื่องใดในเวลาอันควร ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือผู้ควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้สั่งการตามควรแก่กรณี และให้รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบโดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและระยะเวลาได้ล่วงเลยไปพอสมควรแล้ว ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ยังไม่ปฏิบัติตามความเห็นหรือข้อเสนอนั้นดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันควร และเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญหรือเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือเกี่ยวข้องกับประชาชนจำนวนมากให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำรายงานเรื่องนั้นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เป็นกรณีเร่งด่วน

รายงานดังกล่าวให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบตามวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

มาตรา ๓๔ เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าเรื่องใดมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบในวงราชการ หรือมีมูลความผิดทางอาญา หรือมีมูลความผิดทางวินัย ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนเรื่องนั้นๆ และผู้บังคับบัญชาของ

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของหน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่
เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนและผู้บังคับ
บัญชาตามวรรคหนึ่งแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการ
แผ่นดินทราบทุกสามเดือน

หมวด ๓

การตรวจสอบองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรในกระบวนการยุติธรรม

กรณีละเลย
การปฏิบัติหน้าที่
หรือปฏิบัติหน้าที่
โดยไม่ชอบ

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีการละเลยการปฏิบัติ
หน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของ
องค์กรตามรัฐธรรมนูญและองค์กรในกระบวนการ
ยุติธรรมตามมาตรา ๑๓ (๑) (ค) ให้นำบทบัญญัติหมวด ๒
การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔**จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ**

มาตรา ๓๖ การดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม การดำเนินการ
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับจริยธรรม
แต่ละประเภทให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำ
มาตรฐานทางจริยธรรมหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรม
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
แต่ละประเภท

(๒) ส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและ
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม

(๓) รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวล
จริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไป
ตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตาม
ประมวลจริยธรรม

เพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินการตามหมวดนี้
ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และ
ราชการส่วนท้องถิ่นส่งประมวลจริยธรรมที่ได้จัดทำขึ้นไป
ยังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินภายในหกสิบวันนับแต่
วันที่จัดทำประมวลจริยธรรมดังกล่าวแล้วเสร็จ

กรณีมีการ
ร้องเรียนว่า
ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง
ฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตาม
มาตรฐานทาง
จริยธรรม

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการร้องเรียนว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง โดยให้นำบทบัญญัติหมวด ๒ การร้องเรียน และการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อดำเนินการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการกระทำดังกล่าวของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือสภาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม หากการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าวเป็นการกระทำผิดร้ายแรง ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณาดำเนินการ โดยให้ถือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

กรณีมีการ
ร้องเรียนว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ฝ่าฝืนหรือ
ไม่ปฏิบัติตาม
มาตรฐานทาง
จริยธรรม

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่มีการร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม เพื่อดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมมีลักษณะร้ายแรงหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการดำเนินการของผู้ที่รับผิดชอบจะไม่เป็นไปด้วยความเป็นธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดินจะไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะก็ได้

กรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมมีลักษณะร้ายแรง

การไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีมาตรฐานหรือหลักประกันไม่ต่ำกว่ามาตรฐานหรือหลักประกันตามมาตรา ๓๑

การไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะ

หมวด ๕

การติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๐ ในการติดตามและประเมินผล การติดตามการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ผู้ตรวจการแผ่นดินอาจขอให้ ประเมินผลและจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องชี้แจงและรายงานผลการดำเนินการเพื่อประกอบการพิจารณา

เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินได้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแล้วพบว่าหน่วยงานใด

การติดตาม ประเมินผลและจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

ยังไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญในเรื่องใด ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแล้วแจ้งไปยังผู้ควบคุมหรือกำกับดูแลหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อให้สั่งการตามควรแก่กรณี และให้รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบ

การประเมินผลการ
ปฏิบัติตาม
รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๑ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำการ

ประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การประเมินผลที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด

เมื่อผู้ตรวจการแผ่นดินประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา และวุฒิสภาเพื่อทราบตาม มาตรา ๔๓

หากมี
ข้อพิจารณา
เพื่อแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔๒ ในการประเมินผลการปฏิบัติตาม

รัฐธรรมนูญ หากผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นว่า มีข้อพิจารณาเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินโดยความเห็นชอบร่วมกันของผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกวุฒิสภา และวุฒิสภาเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

หมวด ๖

การรายงานประจำปี

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทำรายงาน การจัดทำรายงาน
ประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และ ประจําปี
วุฒิสภาภายในเดือนมีนาคมของทุกปี โดยให้ผู้ตรวจการ
แผ่นดินคนใดคนหนึ่งมาแถลงรายงานประจำปีต่อ
สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาด้วยตนเอง ในรายงาน
ดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่อง
ต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่เสนอต่อ
หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ
ส่วนท้องถิ่น

(๒) ผลการปฏิบัติของหน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ
เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้ดำเนินการหรือไม่ดำเนินการตาม
ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๓) การไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ ของหน่วย
ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วน
ท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง
จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่
ของรัฐ

(๕) ผลการติดตาม ประเมินผล และจัดทำข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

(๖) อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน

การเปิดเผย
รายงานประจำปี

รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเปิดเผยให้สาธารณะทราบตามวิธีการที่ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ในการกำหนดวิธีการเปิดเผยนี้ ให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดรูปแบบที่คนพิการและผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นสมควรรายงานให้คณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร หรือวุฒิสภาทราบเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องเพราะเป็นกรณีเร่งด่วน หรือจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

มาตรา ๔๔ ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการจัดทำรายงานตามมาตรา ๔๓

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดต่อสู้หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๘ การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับ บทเฉพาะกาล เรื่องร้องเรียนของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ได้ดำเนินการไปแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือที่ได้ดำเนินการแต่ยังไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔๙ บรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีผลใช้บังคับต่อไปได้จนกว่าจะมีกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด ๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๕๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดวาระ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง

มาตรา ๕๑ ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมาใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๘ บัญญัติให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และมาตรา ๒๔๒ บัญญัติให้มีผู้ตรวจการแผ่นดินและกำหนดให้คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หน้าว่าง

**พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ**

พ.ศ. ๒๕๕๒

หน้าว่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๖๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๒”

เริ่มบังคับ

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

นิยามของคำที่ใช้ใน

พ.ร.บ.ฯ นี้

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“การออกเสียง” หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ

“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้เป็นเขตออกเสียงประชามติ

“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ

“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ และให้

หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ

“หีบบัตรออกเสียง” หมายความว่า หีบสำหรับใส่บัตรออกเสียงประชามติ

“จังหวัด” หมายความรวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความรวมถึง เขตและกิ่งอำเภอ

“เทศบาล” หมายความรวมถึง เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้ง การรักษาการ
รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตาม พ.ร.บ.ฯ นี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำ การออกประกาศ
ประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้นายก การจัดทำประชามติ
รัฐมนตรีประกาศให้มีการออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา
โดยจะต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะ
ต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียง
ลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำ
ประชามติ

(๒) กำหนดว่าการจัดให้มีการออกเสียงดังกล่าว เป็นไปเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นไปเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามที่มิ
กฏหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ
ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายประกาศให้มีการออกเสียง
ในราชกิจจานุเบกษา โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัด
ทำประชามติตามที่กฎหมายนั้นบัญญัติ ถ้ากฎหมาย
ดังกล่าวมิได้บัญญัติผู้มีอำนาจออกประกาศให้มีการออก
เสียงไว้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจออก
ประกาศให้มีการออกเสียงตามกฎหมายนั้น

ประกาศกำหนด
วันออกเสียง

มาตรา ๖ เมื่อมีประกาศให้มีการออกเสียง
ตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศ
กำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวัน
นับแต่วันที่มีประกาศดังกล่าว

วันออกเสียงต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทุกเขต
ออกเสียง และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) วันออกเสียงในการจัดทำประชามติตาม
มาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญต้องกำหนดวันออกเสียง
ภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน แต่ไม่เกิน
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศให้มีการออกเสียงใน
ราชกิจจานุเบกษา

(๒) วันออกเสียงในการจัดทำประชามติตามที่ มีกฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ ๒) ของรัฐธรรมนูญ ต้องกำหนดวันออกเสียงตามที่กฎหมายนั้นบัญญัติ ซึ่ง ต้องกำหนดวันออกเสียงภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า เก้าสิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ ให้มีการออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา ถ้ากฎหมาย ดังกล่าวมิได้บัญญัติวันออกเสียง ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งกำหนดวันออกเสียงตามระยะเวลาที่ กำหนดใน (๑)

ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ ให้มีการออกเสียงใดแล้ว ถ้ามีผู้มีสิทธิออกเสียงเห็น ว่าการให้มีการออกเสียงนั้นไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ แห่งกฎหมายที่บัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ หรือ ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๖๕ ของรัฐธรรมนูญสามารถ เสนอคำฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้มีคำวินิจฉัย โดยเร็ว

มาตรา ๗ ในการดำเนินการจัดทำประชามติ ค่าใช้จ่ายในการ ตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้รัฐอุดหนุน ดำเนินการจัดทำ หรือจัดสรรค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอแก่คณะกรรมการ ประชามติ การเลือกตั้งและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จะ จัดทำประชามติที่ต้องดำเนินการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะ จัดทำประชามติแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง

ในการดำเนินการจัดทำประชามติตามที่มีกฎหมายบัญญัติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ให้หน่วยงานของรัฐที่จะจัดทำประชามติรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชามติทั้งหมด เว้นแต่ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง

วิธีออกเสียง
ลงคะแนน **มาตรา ๘** การออกเสียง ให้ใช้วิธีออกเสียง
ลงคะแนนโดยตรงและลับ

การออกเสียงที่
ถือว่ามีข้อยุติในเรื่อง
ที่จัดทำประชามติ **มาตรา ๙** การออกเสียงที่จะถือว่ามีข้อยุติใน
เรื่องที่จัดทำประชามติต้องมีผู้มาออกเสียงเป็นจำนวน
เสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียงและมีจำนวนเสียง
เกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มาออกเสียงในเรื่องที่จัดทำ
ประชามตินั้น

การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี
ให้ถือเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงในการให้ความ
เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ

การออกเสียงตามที่มีกฎหมายบัญญัติตาม
มาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญให้ถือจำนวนคะแนน
เสียงตามที่กฎหมายนั้นบัญญัติ แต่ถ้ากฎหมายดังกล่าว
มิได้บัญญัติจำนวนคะแนนเสียงไว้ให้นำความในวรรค
หนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

การให้ข้อมูลและการจัดให้มีการแสดง
ความคิดเห็นในเรื่องที่จัดทำประชาคมติ

มาตรา ๑๐ เมื่อมีประกาศให้มีการออกเสียง การดำเนินการ
ตามมาตรา ๕ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
จะจัดทำประชาคมติต้องดำเนินการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำ
จะจัดทำประชาคมติแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่าง ประชามติ
เพียงพอ

การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำ
ประชาคมติ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อเรื่องที่จะจัดทำประชาคมติ และเหตุผล
ความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการทำประชาคมติ

(๒) สาระสำคัญของกิจการในเรื่องที่ทำประชาคมติ

(๓) ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินกิจการ
ในเรื่องที่ทำประชาคมติ

(๔) ประมาณการค่าใช้จ่ายและที่มาของงบประมาณ
ที่จะนำมาใช้จ่ายสำหรับกิจการในเรื่องที่ทำประชาคมติ

(๕) ประโยชน์ได้เสียที่อาจเกิดขึ้นกับประเทศชาติ
ท้องถิ่นหรือประชาชน รวมทั้งมาตรการป้องกัน แก้ไข
หรือเยียวยาความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่อาจเกิด
ขึ้นจากการดำเนินการพร้อมสรุปเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย
ด้วย

การจัดทำและการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติตามวรรคหนึ่งต้องมุ่งให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ และต้องไม่มีลักษณะเป็นการชี้้นำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับเรื่องที่จะจัดทำประชามตินั้น

ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติประกาศข้อมูลที่ต้องเผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษาภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศให้มีการออกเสียง รวมทั้งจัดทำเอกสารเผยแพร่ข้อมูลส่งให้เจ้าบ้านทราบไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันออกเสียง

นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคสี่แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติประสานกับสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐและสื่อประชาสัมพันธ์อื่นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติให้ผู้มีสิทธิออกเสียงได้ทราบอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

เผยแพร่
กระบวนการ
ขั้นตอนการ
ออกเสียงและ
จัดให้มีการแสดง
ความคิดเห็น

มาตรา ๑๑ เมื่อมีประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งบุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ

ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ จัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

หมวด ๓

เขตออกเสียง และหน่วยออกเสียง

มาตรา ๑๒ การออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕ เขตออกเสียง (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง ประชาคมติ สำหรับการออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญให้ใช้เขตออกเสียงที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเป็นเขตออกเสียง

กรณีใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ประจําเขต รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ออกเสียง

กรณีมิได้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงไม่เกินห้าคนและผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหนึ่งคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

การกำหนดหน่วย
ออกเสียงประชาติ

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละเขตจังหวัดหรือเขตออกเสียง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

การกำหนดหน่วยออกเสียงตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยออกเสียง เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงจำนวนน้อยจะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยออกเสียงเดียวกันก็ได้สำหรับเขตเทศบาล เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่นอาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำเป็นเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้ และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิออกเสียงอาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยออกเสียงเพิ่มขึ้นโดยมีจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต ที่ว่าการกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ศาลาว่าการเมืองพัทยา ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร ในกรณีจำเป็นอาจให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของหน่วยออกเสียงไว้ด้วยก็ได้

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยออกเสียง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นจะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันออกเสียงน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศกำหนด **มาตรา ๑๔** ในการกำหนดหน่วยออกเสียง
 ที่ออกเสียงและ ตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขต
 การเปลี่ยนแปลง ออกเสียง กำหนดที่ออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียง
 ที่ออกเสียง ไว้ด้วยและให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสามและวรรคสี่
 มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการประกาศกำหนดที่ออกเสียง
 และการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียง

สถานที่ใช้ ที่ออกเสียงตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสถานที่ที่
 ในการออกเสียง ประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนออกเสียง
 มีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ใน
 ย่านกลางของหน่วยออกเสียง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือ
 เครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่ออก
 เสียงไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศใน
 การลงคะแนนออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียง

ในเขตออกเสียงใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียงหรือเพื่อความปลอดภัย
 ของผู้มีสิทธิออกเสียง อาจประกาศกำหนดที่ออกเสียง
 นอกเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้แต่ต้องอยู่ในบริเวณ
 ใกล้เคียงกับหน่วยออกเสียงนั้น

หมวด ๔

ผู้มีสิทธิออกเสียง และบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๑๕ ผู้มีสิทธิออกเสียงต้องเป็นผู้มี ผู้มีสิทธิออกเสียง
คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและไม่มีลักษณะต้องห้ามมิ
ให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๖ เมื่อมีประกาศกำหนดวันออกเสียง การจัดทำบัญชี
ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือ รายชื่อผู้มีสิทธิ
ผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดทำบัญชี ออกเสียง
รายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงและปิด
ประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศให้มีการ
ออกเสียงตามมาตรา ๕ ไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ศาลา
ว่าการกรุงเทพมหานคร ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต
ที่ว่าการกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ศาลาว่าการเมือง
พัทยา ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการ
ผู้ใหญ่บ้าน หรือที่ทำการชุมชนเมือง และที่ออกเสียง
หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น
ไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง

ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิ การเพิ่มชื่อ
เลือกตั้ง และการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตาม ผู้มีสิทธิออกเสียง
กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก และการถอนชื่อ
สภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา มาใช้ ผู้ไม่มีสิทธิ
ออกเสียง
บังคับกับการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและการถอนชื่อ

ผู้ไม่มีสิทธิหรือออกเสียงโดยอนุโลม ทั้งนี้ โดยให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

หมวด ๕

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง

- แต่งตั้ง ผู้ช่วยเหลือ การปฏิบัติงาน การออกเสียง
- มาตรา ๑๗** ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยความสะดวกออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานการออกเสียงได้ตามสมควร
- แต่งตั้งบุคคล เป็นเจ้าพนักงาน ผู้ดำเนินการ ออกเสียง
- มาตรา ๑๘** ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังนี้
- (๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงหนึ่งคน มีหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ไม่น้อยกว่าห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนน ออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของ หน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง

ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออก เสียงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นทำหน้าที่รักษา ความปลอดภัยและสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงและคณะกรรมการ ประจำหน่วยออกเสียง

ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการ ประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการใช้สิทธิออกเสียง ของผู้นั้น

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการประจำหน่วย คณะกรรมการ
ออกเสียงตามมาตรา ๑๘ (๒) ให้ประกอบด้วยประธาน ประจำหน่วย
กรรมการหนึ่งคนและกรรมการไม่น้อยกว่าสี่คน ซึ่ง ออกเสียง
แต่งตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น

ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงตาม วรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงห้าคนให้คณะกรรมการการ ออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงใน เขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ให้ได้จำนวนตามมาตรา ๑๘ (๒)

ในวันออกเสียง
กรณีมีกรรมการ
ประจำหน่วย
ออกเสียงมาไม่ครบ
ตามจำนวนที่
กำหนด

ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนน
ออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติ
หน้าที่ไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออก
เสียงที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออก
เสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้นจนครบ
ห้าคน แต่ถ้าไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมา
ปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำ
เขตออกเสียงแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น
เป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ใน
หน่วยออกเสียง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะ
ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้วให้คณะ
กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่
ของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗
มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตาม
มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ เป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ค่าตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตาม
มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ให้
เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

หมวด ๖

หีบบัตรออกเสียง และบัตรออกเสียงประชามติ

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัด หีบบัตรออกเสียง ให้มีหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ โดยมี และบัตรออกเสียง ลักษณะที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิ ออกเสียง

ลักษณะและขนาดของหีบบัตรออกเสียง บัตร ออกเสียงประชามติและวิธีการลงคะแนนในบัตรออกเสียง ประชามติ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนด

หมวด ๗

การลงคะแนนออกเสียง และการนับคะแนน

มาตรา ๒๒ การลงคะแนนในบัตรออกเสียง การลงคะแนนใน ประชามติ ให้ผู้ออกเสียงทำเครื่องหมายกากบาทในช่อง บัตรออกเสียง ทำเครื่องหมายแสดงความคิดเห็นที่ผู้ออกเสียงเลือก ประชามติ

มาตรา ๒๓ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลง ระยะเวลาใน คะแนนออกเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา การลงคะแนน ๑๖.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๒๔ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ใน หน่วยออกเสียง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงใดให้ลง ลงคะแนน

คะแนนออกเสียงได้ ณ หน่วยออกเสียงนั้น และให้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๒๕ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงเดียวกันสามารถลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่

การออกเสียง
ประชามติสำหรับ
ผู้ที่อยู่นอกเขต
จังหวัดหรือ
ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่
นอกราชอาณาจักร

มาตรา ๒๖ กรณีการออกเสียงทั่วราชอาณาจักร คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงหรือผู้ที่มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร รวมทั้งวิธีการนับคะแนน และแจ้งผลคะแนนการออกเสียงในกรณีดังกล่าวด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงหรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร หากประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่หรือในประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ ต้องมาลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัดหรือนอกราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี โดยต้องลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

การลงทะเบียน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียงให้ นับจำนวนบัตร
คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตร ออกเสียงประชามติ
ออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และ ก่อนเปิดให้มี
ปิดประกาศจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดใน การออกเสียง
ที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย เมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนน
ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเปิดหีบบัตร
ออกเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอยู่
ณ ที่ออกเสียงนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่าและให้ปิดหีบบัตร
ออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
แล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มี
สิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงใน
ขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มี
สิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๒๘ ในระหว่างเวลาเปิดการลง การแสดงหลักฐาน
คะแนน ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไป เพื่อออกเสียง
แสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียงโดยแสดง ประชาคมติ
บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนทั้งหมด
อายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือ
หน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้และมี
หมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร

การตรวจสอบ
หลักฐานก่อน
การลงคะแนน

เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และชื่อหน่วยงานของรัฐที่ออกบัตร พร้อมทั้งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงจดลำดับที่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ต้นขั้วบัตรออกเสียงประชามติ แล้วให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดแล้วให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน

กรณีมีผู้ทักท้วงหรือ
สงสัยว่าผู้มีสิทธิ
ออกเสียงไม่ใช่เป็น
ผู้มีชื่อในบัญชี
รายชื่อผู้มีสิทธิ
ออกเสียง

ในกรณีที่มีผู้ทักท้วงหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสงสัยว่าผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้น

มาตรา ๒๙ เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิให้แก่ การอำนวยความสะดวกให้กับ
 คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุในการลงคะแนน ความสะดวกให้กับ
 ออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะ คนพิการหรือ
 กรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดให้มีการอำนวยความสะดวกหรือ
 ทุพพลภาพหรือ
 ผู้สูงอายุในการ
 ลงคะแนน
 ออกเสียง
 ความสะดวกสำหรับการลงคะแนนออกเสียงของคนพิการ
 หรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการ
 การช่วยเหลือในการลงคะแนนออกเสียงภายใต้การกำกับ
 ดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง แต่การให้
 ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้คนพิการหรือทุพพลภาพ
 หรือผู้สูงอายุได้ลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง ทั้งนี้ การ
 อำนวยความสะดวกนั้นต้องเป็นไปเพื่อให้มีการลงคะแนน
 ออกเสียงโดยตรงและลับ

การอำนวยความสะดวกและการช่วยเหลือแก่คน
 พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุตามวรรคหนึ่ง ให้
 เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการ
 เลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลง การปิดการลง
 คะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออก คะแนนออกเสียง
 เสียงประกาศปิดการลงคะแนน และงดจ่ายบัตรออก ประชาชาติ
 เสียงประชามติแล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียง
 ประชาชาติที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงประชามติที่ใช้
 ลงคะแนนออกเสียงไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการ
 เลือกตั้งประกาศกำหนด ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่ง

ประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มาอยู่ในบริเวณที่ออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงที่เหลืออยู่ แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงประชามติให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้นและเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงประชามติของหีบบัตรออกเสียง และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงประชามติและจำนวนบัตรออกเสียงประชามติที่เหลือ โดยให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงทุกคนลงลายมือชื่อไว้ และให้ทำสำเนาปิดประกาศไว้ ณ ที่ออกเสียงและให้ส่งต้นฉบับไปเก็บรักษาไว้ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

การนับคะแนน **มาตรา ๓๑** เมื่อปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่งนับคะแนน ณ ที่ออกเสียงนั้น โดยเปิดเผยติดต่อกันจนแล้วเสร็จ

วิธีการนับคะแนน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

บัตรเสีย **มาตรา ๓๒** บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นบัตรเสีย

(๑) บัตรปลอม

- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด
- (๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่องทำ
เครื่องหมาย
- (๕) บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยออก
เสียงมอบให้
- (๖) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นใด
ลงไป
- (๗) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการ
เลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสลักหลัง
ในบัตรที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งว่า “เสีย” พร้อมทั้ง
ระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามความในอนุมาตราใด
แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคนและห้าม
มิให้นำบัตรเสียเป็นคะแนน แต่ให้นำรวมเป็นจำนวน
ผู้มาใช้สิทธิออกเสียงด้วย

มาตรา ๓๓ เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้ การรายงานผล
คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนำบัตรออกเสียง การนับคะแนน
ประชามติของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงทั้งหมดใส่ไว้ใน
หีบบัตรออกเสียงพร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนน
แล้วปิดหีบบัตรออกเสียงจัดส่งไปให้คณะกรรมการ
การออกเสียงประจำเขตออกเสียงตามวิธีการที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

กรณีเกิด
เหตุการณ์ที่ทำให้
การลงคะแนนไม่
สามารถกระทำได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่เกิดจลาจล อุทกภัย
อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่ทำให้การ
ลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถ
กระทำได้ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันออกเสียงให้
คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนด
หน่วยออกเสียงใหม่ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถไป
ลงคะแนนได้โดยสะดวกแล้วรายงานต่อคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง

ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวัน
ออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง
ประกาศงดลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้นและประกาศ
ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไปใช้สิทธิ
ออกเสียงที่หน่วยออกเสียงที่คณะกรรมการการออกเสียง
ประจำเขตออกเสียงกำหนดแทน แล้วรายงานต่อ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมวด ๘

การประกาศผลการออกเสียง

การประกาศผลการ
ออกเสียงประชามติ
และจำนวนผู้มาใช้
สิทธิออกเสียง

มาตรา ๓๕ เมื่อได้ผลการนับคะแนน
ออกเสียงประชามติจากที่ออกเสียงทุกแห่งแล้ว ให้คณะ
กรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและ
จำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว

และหากเป็นการออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของ รัฐธรรมนูญให้แจ้งผลไปยังนายกรัฐมนตรี

หมวด ๙

การคัดค้านการออกเสียง

มาตรา ๓๖ ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วย การคัดค้านการ
ออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น ออกเสียงประชามติ
เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม มีสิทธิยื่นคำคัดค้าน
โดยมีรายละเอียดแห่งพฤติการณ์หรือหลักฐานที่แสดงให้เห็น
เห็นว่าการออกเสียงนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วย
กฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสี่สิบแปด
ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๗ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง การพิจารณา
ได้รับคำคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาสืบสวน การคัดค้านการ
สอบสวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการ ออกเสียงประชามติ
ออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม
ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น
ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง
เว้นแต่การออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นจะไม่ทำให้
ผลการออกเสียงของทุกหน่วยออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป
คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งยุติเรื่อง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม
 มาตรฐานนี้ให้เป็นที่สุด

วิธีการยื่น คำคัดค้านการ
 ออกเสียงประชามติ
 วิธีการยื่นคำคัดค้านการออกเสียงและการ
 พิจารณา ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการ
 เลือกตั้งกำหนด

หมวด ๑๐

ความผิดและบทกำหนดโทษ

ห้ามมิให้
 เจ้าหน้าที่รัฐ
 ปฏิบัติหน้าที่
 โดยมีชอบด้วย
 กฎหมาย
 มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้
 ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตาม
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้โดยมิชอบด้วย
 กฎหมายกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียง
 ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดย
 มิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่งมิให้หมายรวมถึง
 การปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่ง
 หน้าที่หรือตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของเจ้าหน้าที่ของ
 รัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการ
 ที่เกี่ยวข้องกับ การออกเสียง โดยมีได้เกี่ยวข้องกับ
 การปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่
 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืน บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นหยุดหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่า อาจทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดย สุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอน สิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๓๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะ กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง กรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการ การออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการ ประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการ อนุกรรมการ คณะบุคคลหรือบุคคลที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

โทษของ
การขัดขวาง
การปฏิบัติงาน
การออกเสียง
ประชามติ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษของการขัดขวางการไปใช้สิทธิออกเสียงประชามติ **มาตรา ๔๐** ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง ผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษของการทำลายบัตรออกเสียงประชามติ **มาตรา ๔๑** ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้หรือจงใจกระทำการด้วยประการใดๆ ให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุดหรือเสียหายหรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสีย ให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

โทษของการกระทำที่ทุจริตในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงประชามติ **มาตรา ๔๒** ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้

(๑) ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น

(๒) ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงประชามติมาออกเสียง

(๓) นำบัตรออกเสียงประชามติออกไปจากที่ออกเสียง

(๔) ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงประชามติเพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรออกเสียงประชามติของตน หรือใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ใดบันทึกภาพบัตรออกเสียงประชามติที่ตนได้ลงคะแนนออกเสียงแล้ว

(๕) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียงเพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียงตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม

(๖) นำบัตรออกเสียงประชามติใส่ในหีบบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงประชามติเพิ่มขึ้นจากความจริง

(๗) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้หรือ

ขัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียง หรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าว ภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียง

(๘) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง

ผู้กระทำตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้กระทำตาม (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

โทษของการ
กระทำที่ทุจริต
การออกเสียง
ประชามติ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๓) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียง หรือวิธีการลงคะแนนออกเสียง

(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือ ขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียงหรือบัตรออกเสียง ประชามติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใด ๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้ สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๖) เรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง

(๗) ขाय จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุรา ทุกชนิด ในเขตออกเสียงระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันออกเสียงจนถึงสิ้นสุดวันออกเสียง

ผู้ใดกระทำความ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้อง ระวังโทษจำคุกไม่เกินสิบปีและปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้กระทำความ (๕) หรือ (๖) ต้องระวังโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้

ผู้ใดกระทำตาม ๗) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนตาม (๖) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำความผิดต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ และไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

ผู้ใดกระทำการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) อันเป็นเหตุให้มีการออกเสียงประชามติใหม่ ให้ผู้นั้นต้องรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายในการออกเสียงประชามติในคราวถัดไป

โทษของการ
เผยแพร่ผลการ
สำรวจความคิดเห็น
ของประชาชนเกี่ยว
กับการออกเสียง
ประชามติ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษของการ
กระทำผิดเกี่ยวกับ
การนับคะแนนและ
บัตรออกเสียง

มาตรา ๔๕ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียงประชามติหรือคะแนนในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใด ๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงประชามติ

ชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการ
ด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้
หรืออ่านบัตรออกเสียงประชามติให้ผิดไปจากความจริง
หรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่น
บาทถึงสองแสนบาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้

**พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับแก้ไข)**

หน้าว่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒”

เริ่มบังคับใช้ **มาตรา ๒** พระราชบัญญัติ ประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผลการบังคับใช้ **มาตรา ๓** ให้ยกเลิก
(๑) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘
(๒) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๐

(๓) พระราชบัญญัติการแสดงทรัพย์สินและ
หนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๓๙

นิยามของคำที่ใช้ **มาตรา ๔** ในพระราชบัญญัติ ประกอบ
ในพ.ร.บ.๕ นี้ รัฐธรรมนูญนี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วน
ท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงาน
หรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงาน
ของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมาย
ว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึง
กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือ

คณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจ นิยามของคำที่ใช้
ทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใด ในพ.ร.บ.ฯ นี้
อย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นใน
ระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ
(๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง
- (๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตาม
กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
- (๗)^(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และ
ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

^(๑) มาตรา ๔ (๗) และ(๘) ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่
แทน

นิยามของคำที่ใช้
ในพ.ร.บ.ฯ นี้ (๘) สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๙)^(๒) (ยกเลิก)

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง”^(๓) หมายความว่า
ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง
หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวง
กลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพ
สำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ
ตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและ
ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระ
ตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กรรมการ
และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่
กฎหมายบัญญัติ

^(๒) มาตรา ๔ (๙) ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๓) มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง”
ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

“ผู้บริหารระดับสูง”^(๔) หมายความว่า ผู้ดำรง นิยามของคำที่ใช้
ตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง กรรมการ ในพ.ร.บ.ฯ นี้
ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี
ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่า
ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ
หน่วยงานที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจ
ทางปกครอง และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือ
คณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลหน่วยงาน
ดังกล่าว และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้อำนวยการกอง” หมายความว่า ข้าราชการ
ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือ
เทียบเท่าขึ้นไป ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

^(๔) มาตรา ๔ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้บริหารระดับสูง” และ
“ผู้อำนวยการกอง” โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๔

นิยามของคำที่ใช้
ในพ.ร.บ.๙ นี้

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรอยผิดปกติกการกระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดด้วย

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“อนุกรรมการ” หมายความว่า อนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติ การตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการ นิยามของคำที่ใช้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในพ.ร.บ.ฯ นี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงข้าราชการ หรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พนักงานไต่สวน”^(๔) หมายความว่า ผู้ซึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยแต่งตั้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ หรือเทียบเท่าขึ้นไป”

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มี

^(๔) มาตรา ๔ เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานไต่สวน” โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

นียบของคำที่ใช้ ตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือ
ในพ.ร.บ.ฯ นี้ หน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ
สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ” หมายความว่า การ
ที่ทรัพย์สินหรือหนี้สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ยื่นเมื่อพ้นจาก
ตำแหน่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่งใน
ลักษณะที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลง
ผิดปกติ

“จรรยาผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สิน
มากผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือ
การมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดย
ไม่สมควร สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้
อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

การรักษาการตาม
พ.ร.บ.ฯ นี้

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออก
ประกาศหรือระเบียบกับแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประกาศและระเบียบตามวรรคหนึ่งที่มีผล
เป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติ

“มาตรา ๖^(๖) ให้มีคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” ประกอบด้วยประธาน กรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกแปดคนซึ่ง พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนอง พระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและ กรรมการ

มาตรา ๗ การสรรหาและการเลือกกรรมการ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

^(๖) มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และ มาตรา ๑๑ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

การสรรหาและ
การเลือกกรรมการ
ป.ป.ช.

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการ
จำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานศาลฎีกา ประธาน
ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธาน
สภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
โดยให้เลือกกันเองให้กรรมการคนหนึ่งเป็นประธาน
กรรมการสรรหา และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่
สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกจำนวนเก้าคน
เสนอต่อประธานวุฒิสภาโดยต้องเสนอพร้อมความ
ยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรง
ตำแหน่งดังกล่าว มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้อง
ลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่า
สองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่
สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมี
จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้คณะกรรมการสรรหา
ประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภา
เพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกตาม
(๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ การลงมติ
ให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ
ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรง
แต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบในรายชื่อใด

ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้ส่งรายชื่ออันกลับไปยัง คณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการ สรรหาใหม่ หากคณะกรรมการสรรหาไม่เห็นด้วยกับ วุฒิสภา และมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ ให้ส่งรายชื่ออันให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคม ทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป แต่ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิม ไม่เป็นเอกฉันท์ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งต้อง ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุ ให้ต้องดำเนินการดังกล่าว

การสรรหาและ การเลือกกรรมการ ป.ป.ช.

ในกรณีที่ไม้อาจสรรหาบุคคลตาม (๑) ได้ภายใน เวลาที่กำหนดไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนสามคนและให้ ที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุดจำนวนสองคนเป็นกรรมการสรรหา เพื่อดำเนินการตาม (๑) แทน

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือก กันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ ประธานวุฒิสภาทราบ

มาตรา ๘ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ต้องเป็นผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์มี คุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๐

คุณสมบัติของผู้ได้ รับการเสนอชื่อเป็น กรรมการ ป.ป.ช.

คุณสมบัติของผู้ได้
รับการเสนอชื่อเป็น
กรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๙ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ
ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) เคยเป็นรัฐมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด กรรมการ
การเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเคยรับ
ราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในหน่วยราชการที่มีอำนาจ
บริหารเทียบเท่าอธิบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า
ศาสตราจารย์ หรือเคยเป็นทนายความ หรือผู้แทน
องค์การพัฒนาเอกชน หรือผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีองค์กร
วิชาชีพตามกฎหมายโดยผู้ประกอบการวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ
และต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบปีนับถึงวันที่
ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งสภาพทนายความ หรือองค์การ
พัฒนาเอกชน หรือองค์กรวิชาชีพนั้นให้การรับรองและ
เสนอชื่อเข้าสู่กระบวนการสรรหา

ลักษณะต้องห้าม
ของผู้ได้รับการเสนอ
ชื่อเป็นกรรมการ
ป.ป.ช.

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น
กรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก
วุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง
ลักษณะต้องห้าม
ของผู้ได้รับการ
เสนอชื่อเป็น
กรรมการ ป.ป.ช.

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการ
การเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ตุลาการศาลปกครอง หรือกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน

(๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๖) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดย
คำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๗) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) ตัดยาเสพติดให้โทษ

(๙) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคล
ล้มละลายทุจริต

(๑๐) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่
โดยหมายของศาล

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้น
โทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ใน
ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่

ลักษณะต้องห้าม (๑๓) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจาก
 ของผู้ได้รับ ราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อ
 การเสนอชื่อเป็น หน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
 กรรมการ ป.ป.ช. วงราชการ

(๑๔) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
 ให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติ หรือ
 มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๕) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมืองตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๑

(๑๖) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจาก
 ตำแหน่ง

ลักษณะต้องห้าม **มาตรา ๑๑** ผู้ได้รับความเห็นชอบเป็น
 ของผู้ได้รับเลือก กรรมการต้อง

เป็นกรรมการ (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ
 ป.ป.ช. เงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงาน
 ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็น
 กรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงาน
 ของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท
 หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้
 มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลตาม (๑) (๒)

(๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับ

มาตรา ๑๒ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเก้าปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์

(๓) ลาออก

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ
ป.ป.ช.

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑

(๖) วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๖

(๗) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่า คณะกรรมการป.ป.ช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

กรณีที่กรรมการ

มาตรา ๑๔^(๗) เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่ง

ป.ป.ช.
พ้นจากตำแหน่ง

ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

^(๗) มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และ มาตรา ๑๗ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชี การยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และ แสดงรายการ
บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินที่มอบหมาย ทรัพย์สินและหนี้สิน
ให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่า
โดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อประธานวุฒิสภาเมื่อเข้ารับ
ตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง และให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑
และมาตรา ๑๑๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตาม
วรรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้แต่เฉพาะกรณี ที่ต้องดำเนินการ
ตามวรรคสาม หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณา
พิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอ
จากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน หรือกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ซึ่งในกรณีนี้ให้
ประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการตรวจสอบบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตาม
วรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาใช้กับ
การปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภาในกรณีนี้ด้วย
โดยอนุโลม

การเข้าชื่อร้องขอ
ว่ากรรมการ
ป.ป.ช. ผู้ใดขาด
ความเที่ยงธรรม
หรือจงใจฝ่าฝืน
รัฐธรรมนูญ ฯลฯ

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธาน
วุฒิสภาว่ากรรมการผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรม
จงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือมีพฤติการณ์
ที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรง
ตำแหน่งอย่างร้ายแรง เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้พ้นจาก
ตำแหน่งได้

มติของวุฒิสภาให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง
ตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

การเข้าชื่อร้องขอ
ว่ากรรมการ
ป.ป.ช. ผู้ใดร่ำรวย
ผิดปกติหรือ
ทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๑๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภามีจำนวน
ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มี
อยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ากรรมการ
ผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์
ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กระทำการตาม
วรรคหนึ่งเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจนและให้ยื่นต่อประธาน
วุฒิสภา เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องแล้ว ให้ส่ง

คำร้องดังกล่าวไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาพิพากษา

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้อง กรรมการผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคสาม และมีกรรมการเหลืออยู่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวโดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้จนกว่ากรรมการที่ตนดำรงตำแหน่งแทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าผู้นั้นกระทำความผิด

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ยกคำร้องให้กรรมการที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสามมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์อื่นใดในระหว่างที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่นั้นเต็มจำนวน

การดำเนินคดีในชั้นศาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งของ
ตำแหน่งของ
ประธานกรรมการ

มาตรา ๑๘ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการและกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

อำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ
ป.ป.ช.

“**มาตรา ๑๙**^(๔) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ใ้สอบสวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้ง
ทำความเห็นเสนอต่อวุฒิสภาตามหมวด ๕ การถอดถอน
จากตำแหน่ง

^(๔) มาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๐ ความเดิมถูกยกเลิก โดย
มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้
ใช้ข้อความใหม่แทน

(๒) ใต้อาณัติของเจ้าเมืองและสรุปลำนวนพร้อม ทั้งทำความเข้าใจเพื่อส่งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ใต้อาณัติและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) และเจ้าหน้าที่ของ รัฐร่ำรวยผิดปกติเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของ แผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๔) ใต้อาณัติและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของ รัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ ยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วม กระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดใน ลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ ด้วยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

(๕) กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

(๖) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๗) กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑๐) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

(๑๑) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๑๒) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ

(๑๓) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๔) ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศ โดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ ในการต่อต้านการทุจริต

(๑๕) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง เลขาธิการ

(๑๖) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติ หน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๗) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ในกรณี ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะ กรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป หรืออาจส่ง เรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปดำเนินการต่อไปก็ได้

การได้สวนข้อเท็จจริง หรือการตรวจสอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะ มอบหมายให้พนักงานได้สวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวน เพื่อดำเนินการแทนก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานได้สวนดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๐ การประชุมของคณะกรรมการ องค์ประชุม
ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
จำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๒๑ การประชุมให้เป็นไปตาม การประชุมและ
ระเบียบการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด การนัดประชุม

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งให้
กรรมการทุกคนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่
กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว กรณี
ดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มา
ประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับใน
กรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งประธานกรรมการจะนัด
ประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๒๒ ประธานกรรมการมีอำนาจ อำนาจหน้าที่ของ
หน้าที่ดำเนินการประชุม และเพื่อรักษาความเรียบร้อยใน ประธานกรรมการ
การประชุม ให้ประธานกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ
ตามความจำเป็นได้

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่
สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือก
กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติและมติ
ของที่ประชุม **มาตรา ๒๓^(๙)** การลงมติของที่ประชุมให้ถือ
เสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ไม่
ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบตาม
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน
ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง
เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

รายงานการประชุม **มาตรา ๒๔** ในการประชุมต้องมีรายงาน
การประชุมเป็นหนังสือ

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อม
ทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการ
ฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึก
ไว้ด้วย

อำนาจของ ป.ป.ช. **มาตรา ๒๕** ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มี
อำนาจดังต่อไปนี้

(๙) มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๑๑
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึดหรืออายัดเอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๓) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทางและค่าตอบแทนของพยานบุคคล และเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเรื่องอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนตามมาตรา ๓๐

การพิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะอนุกรรมการ ได้สวน
มาตรา ๒๕/๑^(๑๐) เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้หน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรืออนุกรรมการได้สวนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา เพื่อประโยชน์ในการได้สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะอนุกรรมการได้สวน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการได้สวนจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่

^(๑๐) เพิ่มความ มาตรา ๒๕/๑ โดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น

ข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดที่กรรมการหรืออนุกรรมการได้สวนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้

มาตรา ๒๖ ในการดำเนินคดีอาญา กับ การดำเนินคดีอาญา
เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
นี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัว ผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อให้มีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งระหว่างการได้สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า ข้อกล่าวหาไม่มีมูล เพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการต่อไป

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตาม (๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานได้สวน ดำเนินการแทนก็ได้

การดำเนินการของพนักงานใต้สวนตาม
วรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด^(๑๑)

ผู้มีอำนาจลงนามใน
หนังสือดำเนินการ
ของคณะกรรมการ
ป.ป.ช.

มาตรา ๒๗^(๑๒) ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธาน
กรรมการ กรรมการ หรือเลขาธิการ มีอำนาจลงนามใน
หนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการนี้ประธานกรรมการ
กรรมการ หรือเลขาธิการ จะมอบหมายให้รองเลขาธิการ
หรือผู้ช่วยเลขาธิการดำเนินการแทนก็ได้ โดยสำหรับ
กรณีตามมาตรา ๒๘/๒ มาตรา ๓๗/๒ มาตรา ๔๒ และ
มาตรา ๔๕/๑ ให้สามารถมอบหมายให้พนักงานใต้สวน
ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนลงนามแทนด้วยก็ได้ ตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณีที่ประธาน
กรรมการ
ไม่สามารถปฏิบัติ
หน้าที่ได้ชั่วคราว

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการ
หรือประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้

^(๑๑) มาตรา ๒๖ เพิ่มความในวรรคสองและวรรคสาม โดย
มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๑๒) มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ความเดิมถูกยกเลิก โดย
มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้
ใช้ข้อความใหม่แทน

กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่
ประธานกรรมการแทน

ให้ผู้ทำหน้าที่ประธานกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง
มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับประธานกรรมการ

มาตรา ๒๘/๑^(๑๓) ในกรณีที่มีการตั้งคณะ
ทำงานขึ้นระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการ
สูงสุดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้
สำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการโดย
คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่
สมบูรณ์และรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้วส่งให้
อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลหรือฟ้องคดีต่อไป

มาตรา ๒๘/๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการต้องยื่น
คำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจฟ้องคดีเอง คณะกรรมการ
ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี จะพิจารณา
มอบหมายให้พนักงานไต่สวนซึ่งมีวุฒิการศึกษาในระดับ
เนติบัณฑิตหรือวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทาง
กฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อ

^(๑๓) เพิ่มความ มาตรา ๒๘/๑และมาตรา ๒๘/๒ โดยมาตรา ๑๕
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

การปฏิบัติงานดำเนินการดังกล่าวในศาลแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ หรือจะพิจารณาแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้พนักงานไต่สวนซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจว่าความและดำเนินการสอบสวนพิจารณาในชั้นศาลได้

กรรมการ
อนุกรรมการหรือ
พนักงานผู้มีส่วน
ได้เสียห้ามเข้า
ร่วมการไต่สวน
กรณีการให้เงิน
สินบนแก่ผู้แจ้ง
เบาะแส

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องใด ๆ ห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมในการไต่สวนข้อเท็จจริงพิจารณาหรือวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๓๐ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐรัววยผิดปกติ หรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากผู้ใดชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นผลให้ทรัพย์สินที่รัววยผิดปกติ หรือทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ให้ผู้นั้นได้เงินสินบนตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๓๑^(๑๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม การปฏิบัติหน้าที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตามพ.ร.บ.

(๑) ให้ประธานกรรมการและกรรมการ เป็น
เจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

(๒) ให้อนุกรรมการ พนักงานไต่สวน และ
พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล
กฎหมายอาญา

ในการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและ
รวบรวมพยานหลักฐานหรือการไต่สวนข้อเท็จจริงตาม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธาน
กรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงานไต่สวน
เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมี
อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่น
เดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย โดยในการจับและคุมขัง
บุคคล คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
อาจร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวน
หรือเจ้าพนักงานอื่นหรือแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือ
พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นดำเนินการก็ได้

^(๑๔) มาตรา ๓๑ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๑๖ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่
แทน

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุ่มขังและการปล่อยชั่วคราว สำหรับการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดี ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนของที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

ส่วนที่ ๑

การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้มีหน้าที่ยื่น
บัญชีแสดง
รายการทรัพย์สิน
และหนี้สินของ
ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง

มาตรา ๓๒^(๑๔) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและ

^(๑๔) มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

พ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและให้รวมถึงทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งผู้ใดดำรงตำแหน่งทางการเมืองมากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้ผู้นั้นแยกการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทุกตำแหน่ง ตามระยะเวลาการยื่นบัญชีที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ

มาตรา ๓๓ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๒ ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมืออยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑) ในกรณีที่เป็นกรณการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นกรณการพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) ในกรณีที่มีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้ว ตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตายภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย

ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย^(๑๖)

^(๑๖) มาตรา ๓๓ วรรคสอง ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมีได้เปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้ จะแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว แทนการยื่นใหม่ก็ได้ แต่ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมี การเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้ จะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งจะกำหนดให้นำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยก็ได้

ความในวรรคสามให้ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว และต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ ระยะเวลาในการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินสำหรับตำแหน่งอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้ง

ดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด^(๑๗)

กรณีที่ผู้ใดจงใจ
ไม่ยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สิน
และหนี้สิน

มาตรา ๓๔^(๑๘) เมื่อความปรากฏต่อคณะ
กรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด
จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่
ควรแจ้งให้ทราบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
วินิจฉัยต่อไป และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยชี้ขาดตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เสนอแล้วให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย

^(๑๗) เพิ่มความ มาตรา ๓๓ วรรคสามและวรรคสี่ โดยมาตรา ๑๘
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๑๘) มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ความเดิมถูกยกเลิก โดย
มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้
ใช้ข้อความใหม่แทน

และห้ามมิให้ผู้ยื่นดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยด้วย แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้ยื่นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้ยื่นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๓๕ เมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามมาตรา ๓๓ แล้ว ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดแทนการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นจะเปิดเผยได้

การลงลายมือชื่อกำกับในบัญชี

การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ก็ต่อเมื่อการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอจากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือในกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย

การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวโดยเร็ว ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณียื่นบัญชี
เพราะเหตุพ้นจาก
ตำแหน่งหรือตาย

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพราะเหตุที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งหรือตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นแล้วจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและประกาศรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งหรือตายและปรากฏว่า
 ผู้นั้นหรือทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้นั้นจงใจไม่ยื่น
 บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ
 ป.ป.ช. มีอำนาจทำการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของ
 ทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือ
 ของกองมรดกได้โดยไม่ต้องอาศัยบัญชีแสดงรายการ
 ทรัพย์สินและหนี้สินที่จะต้องยื่นตามมาตรา ๓๓ (๒) และ
 (๓) ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำการเปรียบเทียบ
 ทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่พ้นจากตำแหน่งหรือ
 ตาย กับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้
 เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่ง แล้วจัดทำรายงานผลการ
 ตรวจสอบและประกาศรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าว
 ในราชกิจจานุเบกษา

กรณีผู้ดำรงตำแหน่งฯ
 พ้นจากตำแหน่งหรือ
 ตายและทายาทหรือ
 ผู้จัดการมรดก
 ไม่ยื่นบัญชีฯ

มาตรา ๓๗/๑^(๑๙) รายงานผลการตรวจสอบ
 ตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้รายงานว่ามีความ
 เปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
 หรือไม่ แต่ในกรณีที่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

รายงานผล
 การตรวจสอบ
 ทรัพย์สินและหนี้สิน

^(๑๙) เพิ่มความ มาตรา ๓๗/๑ และมาตรา ๓๗/๒ โดยมาตรา ๒๑
 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

หรือเป็นกรณีที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง จะแสดงรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยก็ได้

การตรวจสอบ
ทรัพย์สินและหนี้สิน

มาตรา ๓๗/๒ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน หรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใด โดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักยอก แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นได้ เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชีที่มีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ต่อเมื่อมีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว

ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสำนักงานป้องกัน

และปราบปรามการฟอกเงินหรือสถาบันการเงินและ
ผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการตรวจสอบความ
ถูกต้องและความมีอยู่จริงและความเปลี่ยนแปลงของ
ทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถ
ใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมาย
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ด้วย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับ
การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงและความ
เปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง ตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินและ
หนี้สินให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓) และ
มาตรา ๒๕/๑ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและ
หนี้สินด้วย

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผลการตรวจสอบ กรณีที่มีทรัพย์สิน
ปรากฏว่าทรัพย์สินมีความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นผิดปกติ เพิ่มขึ้นผิดปกติ
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมือง ทายาทหรือผู้จัดการมรดก แล้วแต่กรณีชี้แจง
การได้มาของทรัพย์สินดังกล่าวก่อนที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. จะมีมติว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ผู้ใดมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติให้ประธานกรรมการส่ง
เอกสารทั้งหมดที่มีอยู่พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบ
ไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดี
อาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพื่อให้ทรัพย์สิน
ที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินต่อไป และให้
นำบทบัญญัติมาตรา ๘๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

ในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดี
อาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคสอง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน
ที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นไว้ชั่วคราวก็ได้ และให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๗๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม^(๒๐)

^(๒๐) เพิ่มความมาตรา ๓๘ วรรคสาม โดยมาตรา ๒๒ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ส่วนที่ ๒

การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๓๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ การแสดงบัญชี
มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน รายการทรัพย์สิน
คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการ และหนี้สินของ
ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่ง เจ้าหน้าทีของรัฐ
และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามแบบที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด

- (๑) ประธานศาลฎีกา
- (๒) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๔) อัยการสูงสุด
- (๕) กรรมการการเลือกตั้ง
- (๖)^(๒๐) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๗) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

^(๒๐) มาตรา ๓๙ (๖) ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

- (๘) กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๙) รองประธานศาลฎีกา
- (๑๐) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๑๑) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
- (๑๒) ผู้พิพากษาในศาลฎีกา
- (๑๓) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด
- (๑๔) รองอัยการสูงสุด
- (๑๕) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
เมื่อพ้นจากตำแหน่งของบุคคลตาม (๑) (๔) (๙) (๑๑)
(๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ให้ยื่นเมื่อผู้นั้นพ้นจาก
การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และ
มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสามมาใช้บังคับกับ
การแสดง การยื่น การรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สิน และการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่
จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตามวรรคหนึ่ง
โดยอนุโลม

มาตรา ๔๐^(๒๒) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมจากมาตรา ๓๙ ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ที่จะต้องยื่นบัญชี
แสดงรายการ
ทรัพย์สิน
และหนี้สินเพิ่มเติม

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) ให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๒๒) มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

โดยจะกำหนดให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นระยะหรือให้มีการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ยื่นไว้เดิมด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

กรณีผู้ตั้งใจไม่ยื่น
บัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สิน
หรือยื่นด้วย
ข้อความเท็จหรือ
ปกปิด

มาตรา ๔๑ บุคคลตามมาตรา ๓๙ หรือ
มาตรา ๔๐ ผู้ใดตั้งใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
หนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป และให้ผู้นั้นพ้นจาก
ตำแหน่งนับแต่วันที่มิคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิด
และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลา
ห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่กระทบกระเทือน
กิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้ง

การได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์
ตอบแทนอย่างอื่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเปิดเผยบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่มี
การยื่นไว้แก่ผู้มีส่วนได้เสียได้ ถ้าเป็นประโยชน์ใน
การดำเนินคดีหรือการวินิจฉัยการกระทำความผิด หรือ
ในกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
นั้นยินยอมให้มีการเปิดเผยตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔๒ ในการตรวจสอบบัญชีแสดง รายการตรวจสอบบัญชี
รายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้นำ การทรัพย์สินและหนี้สิน
บทบัญญัติมาตรา ๓๗/๒ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

หมวด ๔

การไต่สวนข้อเท็จจริง

การไต่สวนข้อเท็จจริง **มาตรา ๔๓^(๒๓)** ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเนื่องจากการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๙ หรือกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งเนื่องจากการกระทำผิดมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) มีกรณีที่ต้องดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๖

^(๒๓) ความในมาตรา ๔๓ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดย มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

(๓) มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๗๕

(๔) มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๗๗ หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๘๘

(๕) มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔

ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดขึ้นจะต้องไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม และจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีของผู้ถูกกล่าวหาลดน้อยลงกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่ห้ามมิให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่การไต่สวน

(๒) ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลคนเดียวกับผู้ถูกกล่าวหาในเรื่องที่อยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงและมูลกรณีแห่งการกล่าวหาเป็นเรื่องเดียวกัน

คณะกรรมการ
ป.ป.ช.ไต่สวน
ข้อเท็จจริง

การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน

มาตรา ๔๔/๑^(๒๔) ก่อนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องกล่าวนั้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปก็ได้ ในการนี้ เลขาธิการอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้ถือว่าเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เลขาธิการมอบหมายเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

พยานหลักฐานประกอบสำนวนคดี

มาตรา ๔๔/๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาใดไว้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วบรรดาสิ่งของหรือบันทึกรวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มาตามมาตรา ๔๔/๑ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้

^(๒๔) เพิ่มความ มาตรา ๔๔/๑ และมาตรา ๔๔/๒ โดยมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๔๕^(๒๕) ในการไต่สวนข้อเท็จจริง การแต่งตั้ง
 ตามมาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการ
 คณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ ไต่สวน
 ป.ป.ช. ก็ได้ ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ
 ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้อง
 ประกอบด้วยประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการตามที่
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่
 เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
 แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
 เพื่อไต่สวนกรณีตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๖ ประธาน
 อนุกรรมการต้องเป็นกรรมการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความ
 เหมาะสมกับฐานะระดับของตำแหน่ง และการคุ้มครอง
 ผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

^(๒๕) มาตรา ๔๕ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๒๗ แห่ง
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
 ใหม่แทน

การมอบหมายให้
พนักงานไต่สวน
ดำเนินการ

มาตรา ๔๕/๑^(๒๖) ในการไต่สวนข้อเท็จจริง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานไต่สวน
ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน
และสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา
วินิจฉัยก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้พนักงานไต่สวนที่
ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๒๕
(๑) (๒) และ (๓)

บุคคลที่ห้ามมิให้
แต่งตั้งเป็น
อนุกรรมการไต่สวน

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุ
ดังต่อไปนี้เป็นอนุกรรมการไต่สวน

(๑)^(๒๗) รัู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือ
พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะ
พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

^(๒๖) เพิ่มความ มาตรา ๔๕/๑ โดยมาตรา ๒๘ แห่งพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๒๗) มาตรา ๔๖ (๑) ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๒๘
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งบุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นอนุกรรมการไต่สวนให้อนุกรรมการผู้นั้นแจ้งต่อประธานกรรมการโดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้อนุกรรมการผู้นั้นยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะอนุกรรมการไต่สวน

ความในวรรคสองให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านว่าอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมการไต่สวนแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๔๗ ในการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง การดำเนินการให้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและกำหนดไต่สวนข้อเท็จจริง ระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจง

ข้อกล่าวหาแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมา
ให้ปากคำประกอบการชี้แจง

ในการชี้แจงข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของ
ผู้ถูกกล่าวหา ให้มีสิทธินำทนายความหรือบุคคลซึ่ง
ผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังในการชี้แจงหรือให้ปากคำ
ของตนได้

กรณีที่มีการแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการ
ไต่สวนการรับฟัง
คำชี้แจงหรือ
การถามปากคำ
ผู้ถูกกล่าวหา
หรือพยาน

มาตรา ๔๘ กรณีที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
ไต่สวน การรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาหรือการถาม
ปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ต้องมีอนุกรรมการ
ไต่สวนอย่างน้อยสองคนร่วมในการดำเนินการในจำนวน
นั้นจะต้องเป็นอนุกรรมการไต่สวนที่เป็นพนักงาน
เจ้าหน้าที่อย่างน้อยหนึ่งคน แต่ถ้าเป็นการรับฟังคำชี้แจง
หรือการถามปากคำบุคคลตามมาตรา ๕๘ จะต้องมี
อนุกรรมการไต่สวนที่เป็นกรรมการเข้าร่วมดำเนินการด้วย

ห้ามมิให้อนุกรรมการไต่สวนทำหรือจัดให้
ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญา
กับผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานเพื่อจูงใจให้เขาให้ถ้อยคำ
อย่างใด ๆ ในเรื่องที่กล่าวหา

การดำเนินการของ
คณะอนุกรรมการ
ไต่สวน

มาตรา ๔๙ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ
หน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน ให้คณะอนุกรรมการ
ไต่สวนมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๕ (๑) (๒) หรือ
(๓) หรือมาตรา ๒๖ ได้ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มอบหมาย

มาตรา ๕๐ เมื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง เสนอต่อประธานกรรมการ ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและตำแหน่งหน้าที่ของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา

(๒) เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหา

(๓)^(๒๘) ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริง

(๔) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

(๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง

(๖) สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา

มาตรา ๕๑ เมื่อประธานกรรมการได้รับการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๕๐ แล้ว ให้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาภายในสามสิบวัน

^(๒๘) มาตรา ๕๐ (๓) ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติให้คณะอนุกรรมการไต่สวนชุดเดิม ไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนชุดใหม่ทำการไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแทนก็ได้

ข้อห้ามใน **มาตรา ๕๒** ห้ามมิให้กรรมการซึ่งมีเหตุตาม

การประชุม **มาตรา ๕๖** เข้าร่วมประชุมพิจารณาสำนวนการไต่สวน
พิจารณาสำนวน **ข้อเท็จจริง** เว้นแต่เป็นกรรมการซึ่งรู้เห็นเหตุการณ์
การไต่สวน **เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังหา** เนื่องจากได้รับแต่งตั้งให้เป็น
อนุกรรมการไต่สวน

มติของคณะ **มาตรา ๕๓**^(๒๙) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กรรมการ ป.ป.ช. **พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติวินิจฉัยว่า**
ข้อกล่าวหา มีมูลหรือไม่ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหา นั้น
เป็นอันตกไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของ

^(๒๙) มาตรา ๕๓ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๕๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มี
มติตามมาตรา ๕๓ แล้ว ถ้าข้อกล่าวหา นั้นเป็นเรื่องที่
ประธานวุฒิสภาส่งมาตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือผู้เสียหาย
ยื่นคำร้องเพื่อดำเนินคดีกับผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๔๓
(๒) ให้ประธานกรรมการส่งรายงานไปยังประธานวุฒิสภา
หรือแจ้งไปยังผู้เสียหายแล้วแต่กรณี โดยเร็ว

รายงานตามวรรคหนึ่งต้องมีลายมือชื่อของ
กรรมการที่เข้าร่วมการพิจารณาและต้องระบุความเป็นมา
หรือข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวน
ข้อเท็จจริงเหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยและบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอ้างอิง

มาตรา ๕๕* ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีคณะกรรมการ
มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล และข้อกล่าวหา นั้นเป็นเรื่อง ป.ป.ช. มีมติว่า
ตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) นับแต่วันที่คณะกรรมการ ข้อกล่าวหาใดมีมูล
ป.ป.ช. มีมติดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป
มิได้จนกว่าวุฒิสภาจะมีมติหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

* มาตรา ๕๕ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๔ แห่ง
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐
และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษา แล้ว
แต่กรณี

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล ให้ประธานกรรมการส่ง
รายงานตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง และเอกสารที่มีอยู่
พร้อมทั้งความเห็นไปยัง

(๑)* ประธานวุฒิสภา ถ้าข้อกล่าวหา นั้นเป็น
เรื่องที่ประธานวุฒิสภาส่งมาตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือเรื่อง
ที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๔๓ (๒)

(๒) อัยการสูงสุด ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริง
ปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญาหรือร่ำรวยผิดปกติและผู้ถูก
กล่าวหาเป็นบุคคลตามมาตรา ๕๘ เว้นแต่อัยการสูงสุด
หรือเป็นข้าราชการการเมืองอื่นนอกเหนือจากบุคคลตาม
มาตรา ๕๘ (๑) และ (๒)

(๓) อัยการสูงสุด ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริง
ปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญาหรือร่ำรวยผิดปกติและ
ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

* มาตรา ๕๖ (๑) ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐
และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

(๔) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริง ปรากฏว่ามีมูลความผิดทางวินัย หรือมีมูลความผิดต้อง ให้พ้นจากตำแหน่ง และผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของ รัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าข้อกล่าวหา ใดที่ประธานวุฒิสภาส่งมาตามมาตรา ๔๓ (๑) เป็นเรื่อง สำคัญ จะแยกทำรายงานเฉพาะข้อกล่าวหา นั้นส่งไปให้ วุฒิสภาพิจารณาก่อนก็ได้

มาตรา ๕๗ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง ผู้ถูกกล่าวหา หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจาก พ้นจากตำแหน่ง ราชการเพราะเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้ ในระหว่าง คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวน การไต่สวน ข้อเท็จจริงเพื่อจะดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย ข้อเท็จจริง หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินแล้วแต่กรณี ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้น จากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อขอให้ ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้

หมวด ๕

การถอดถอนจากตำแหน่ง

การถอดถอน **มาตรา ๕๘^(๓๐)** เมื่อปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้ผู้ใดมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทาง
ทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม
ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่ง
รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง วุฒิสภามีอำนาจ
ดำเนินการถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ตาม
บทบัญญัติในหมวดนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ประธานศาลฎีกา
- (๖) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

^(๓๐) มาตรา ๕๘ ความเต็มถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

- (๗) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๘) อัยการสูงสุด
- (๙) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๑๐) กรรมการการเลือกตั้ง
- (๑๑) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๑๒) กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๑๓) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๑๔) รองประธานศาลฎีกา
- (๑๕) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๑๖) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
- (๑๗) รองอัยการสูงสุด
- (๑๘) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

(๑๙) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับอื่นที่เทียบเท่า

มาตรา ๕๘/๑^(๓๑) ในกรณีที่คณะกรรมการ การไต่สวน ป.ป.ช. ได้รับรายงานจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้ ข้อเท็จจริง ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิก

(๓๑) เพิ่มความ มาตรา ๕๘/๑ โดยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองอื่น หรือผู้บริหารระดับสูง อันเนื่องมาจาก
กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง
จริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ดำรง
ตำแหน่งตามวรรคหนึ่งกระทำการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติ
ตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงนั้นมีมูล
ให้รายงานไปยังประธานวุฒิสภา เพื่อให้ประธานวุฒิสภา
จัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาถอดถอน
ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติใน
มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ผู้มีสิทธิเข้าชื่อ
ร้องขอต่อประธาน
วุฒิสภาเพื่อ
ถอดถอนผู้ดำรง
ตำแหน่งตาม
มาตรา ๕๘

มาตรา ๕๙^(๓๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
เท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อ
ประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ดำรง
ตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่งได้

(๓๒) มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๔
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

มาตรา ๖๐^(๓๓) กรณีประชาชนร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่ง ต้องมีผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยคน เพื่อดำเนินการจัดทำคำร้องและรับรองลายมือชื่อของประชาชนที่เข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน

กรณีประชาชนร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อและผู้เข้าชื่อต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อต้องไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภาก่อนเริ่มรวบรวมรายชื่อประชาชน ผู้มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอ

มาตรา ๖๑ การร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ ต้องทำเป็นสิ่งที่ต้องระบุในคำร้องขอให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

^(๓๓) มาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

หนังสือระบุชื่อ อายุ ที่อยู่ หมายเลขประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และลงลายมือชื่อของผู้ร้องขอ โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ลงลายมือชื่อให้ชัดเจน และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ เป็นข้อ ๆ อย่างชัดเจนว่ามีพฤติการณ์ร้ายรอยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายใด และต้องระบุพยานหลักฐานหรือเบาะแสตามสมควรและเพียงพอที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ และให้ยื่นคำร้องขอตั้งกล่าวต่อประธานวุฒิสภาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อไปแสดงตนต่อประธานวุฒิสภา

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่ง หรือในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓^(๓๔) เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับ การดำเนินงานของ
คำร้องขอแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาคำเนินการตรวจสอบ ประธานวุฒิสภา
และพิจารณาว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วนตาม ภายหลังได้รับ
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และตามมาตรา ๖๑ หรือ คำร้องขอ
มาตรา ๖๒ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ
รับคำร้องขอ ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้วให้
ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อ
ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเร็ว
หากเห็นว่าคำร้องขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้
ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มทราบโดยเร็ว
เพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มต้อง
ดำเนินการให้แล้วเสร็จและส่งให้ประธานวุฒิสภาภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานวุฒิสภา

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอที่ได้
แก้ไขตามวรรคหนึ่ง ให้ตรวจสอบคำร้องขอดังกล่าวให้
เสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอนั้นว่าได้
แก้ไขครบถ้วนถูกต้องแล้วหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่า
ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มได้แก้ไขถูกต้องหรือครบถ้วน

^(๓๔) มาตรา ๖๓ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๖ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเร็ว แต่หากเห็นว่าคำร้องขอนั้นมิได้แก้ไขให้ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอคืนให้แก่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่ม แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มจะยื่นคำร้องขอในประเด็นดังกล่าวเข้ามาใหม่

คณะกรรมการ
ป.ป.ช.มีมติเสียง
ข้างมากกว่า
ข้อกล่าวหามีมูล

มาตรา ๖๔^(๓๔) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเสียงข้างมากกว่าข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอ เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งมีมูล และได้รายงานไปยังประธานวุฒิสภาตามมาตรา ๕๖ (๑) แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณามีมติโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานให้นอกสมัยประชุม ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญเพื่อพิจารณากรณีดังกล่าว และให้ประธานรัฐสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

^(๓๔) มาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

มาตรา ๖๕ สมาชิกวุฒิสภามีอิสระในการ การออกเสียง
ออกเสียงลงคะแนน ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ลงคะแนนของ
มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนน สมาชิกวุฒิสภา
เสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และมติถอดถอน
บุคคลใด ๆ
เท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

ผู้ใดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ให้ผู้นั้น
พ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการนับแต่วันที่
วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการ
ดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในหน่วยงานของรัฐ
หรือในการรับราชการเป็นเวลาห้าปี

มติของวุฒิสภามาตราหานี้ให้เป็นที่สุด และจะ
มีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยอาศัยเหตุ
เดียวกันอีกมิได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนการพิจารณาของ
ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมือง หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี
แล้วแต่กรณี

เมื่อวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ใดออกจาก
ตำแหน่งแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งมติให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ผู้ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง เลขานุการ
คณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

หมวด ๖^(๓๖)

การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทาง
การเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๖๖* ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นร่ำรวย ผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเร็ว เว้นแต่ในกรณีที่ผู้กล่าวหามิใช่ผู้เสียหาย และ คำกล่าวหาไม่ระบุพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการ

^(๓๖) ชื่อหมวด ๖ ความเต็มถูกยกเลิก โดยมาตรา ๓๘ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

* มาตรา ๖๖ ความเต็มถูกยกเลิก โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

ไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไม่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย^(๓๖)

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา ว่ากระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้รับ

^(๓๖) มาตรา ๖๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ ความเต็มถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

เรื่องกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
ในกรณีนี้ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา
มิได้

กรณีตามวรรคสี่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติ
ในหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง และหมวด ๕ การ
ถอดถอนจากตำแหน่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม^(๓๘)

มาตรา ๖๗* (ยกเลิกทั้งมาตรา)

มาตรา ๖๘* (ยกเลิกทั้งมาตรา)

มาตรา ๖๙* (ยกเลิกทั้งมาตรา)

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณี
คณะกรรมการ
ป.ป.ช. มีมติว่า
ข้อกล่าวหา
มีมูลความผิด

มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลความผิดตามมาตรา ๖๖ ให้
ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้ง

^(๓๘) เพิ่มความ มาตรา ๖๖ วรรคสี่และวรรคห้า โดยมาตรา ๔๐
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

* มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ และมาตรา ๖๙ ความเดิมถูกยกเลิก
โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐

ความเห็นไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป ทั้งนี้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มาตรา ๗๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๐ มาใช้บังคับกับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอต่อวุฒิสภาตาม มาตรา ๕๙ มีมูลความผิดตามมาตรา ๖๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ผู้เสียหายหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๖ ว่าได้กระทำความผิดตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๖ ต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่เกิดการกระทำความผิดดังกล่าว ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์กล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ เพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้นมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

กรณีผู้เสียหายหรือ
คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ร้องทุกข์
กล่าวโทษ
ผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง

กรณีที่ไม่ต้อง
ควบคุมตัว **มาตรา ๗๓** ในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุม
ตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูก
จับไป โดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้

กรณีที่ต้อง
ควบคุมตัว ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัว
ผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อ
ศาลอาญาเพื่อขอให้ศาลออกหมายขังผู้ถูกจับไว้ได้
ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มี
การร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น

มาตรา ๗๓/๑^(๓๙) กรณีที่มีการฟ้องคดีอาญา
ผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา
เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือ
เป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น อัยการ
สูงสุดอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอน
การกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นด้วย
ก็ได้

^(๓๙) เพิ่มความ มาตรา ๗๓/๑ โดยมาตรา ๔๑ แห่งพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจงให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความเสียหายนั้นชดใช้ค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วย การนั้นต่อไป

มาตรา ๗๔ เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาตาม กรณีที่จะมีการฟ้อง
 มาตรา ๗๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้ง คดีอาญา
 ผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรายงานตัวต่อบุคคลที่คณะกรรมการ
 ป.ป.ช. มอบหมายตามวันเวลาที่กำหนด

หากผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวตามกำหนด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจงพนักงานฝ่ายปกครองหรือ ตำรวจจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา เพื่อส่งอัยการสูงสุด หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วแต่กรณี ดำเนินคดีต่อไป

การควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาและการปล่อย การควบคุมตัว
 ชั่วคราว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือบุคคลที่ ผู้ถูกกล่าวหา
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย หรืออัยการสูงสุด และการปล่อย
 แล้วแต่กรณี เป็นผู้ที่มีอำนาจพิจารณา ทั้งนี้ ให้นำกฎหมาย
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือประมวลกฎหมายวิธี
 พิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดย
 อนุโลม

เรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้นเข้าหลักเกณฑ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวรรคหนึ่งอีก แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ร่ำรวยผิดปกติขึ้นได้สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือพ้นจากหน้าที่เกิน ๕ ปี

มาตรา ๗๖ การกล่าวหาตามมาตรา ๗๕ จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การกล่าวหาด้วยวาจาหรือหนังสือ

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่เรื่องที่ถูกกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๕ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของ

รัฐร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง ต่อไป

การออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

มาตรา ๗๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบพบว่าทรัพย์สินรายใดของผู้ถูกกล่าวหาเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติและมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพหรือซุกซ่อนทรัพย์สินดังกล่าว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราว ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้ถูกกล่าวหาที่จะยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยมีหรือไม่มีประกันหรือหลักประกันก็ได้

การจัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สิน

เมื่อมีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินชั่วคราวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการพิสูจน์เกี่ยวกับทรัพย์สินโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดชั่วคราวมิได้เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ต่อไป จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันยึดหรืออายัด หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องในคดีนั้น แต่ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ก็ให้คืนทรัพย์สินแก่ผู้นั้น

มาตรา ๗๙ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวน ระยะเวลาที่
 ข้อเท็จจริง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ
 แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตาม ป.ป.ช. สั่งให้ผู้ถูก
 รายการ วิธีการและภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ กล่าวหาแสดง
 ป.ป.ช. กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกิน รายการทรัพย์สิน
 หกสิบวัน

มาตรา ๘๐ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวน การดำเนินการ
 ข้อเท็จจริงและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติให้ ภายหลังจาก
 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการดังต่อไปนี้ ที่คณะกรรมการ
 ป.ป.ช. มีมติว่า

(๑) ในกรณีเป็นผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๖๖ ผู้ถูกกล่าวหา
 ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อ ร่ำรวยผิดปกติ
 ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(๒)^(๔๒) ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง
 ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธาน
 ศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการ
 การเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงิน

^(๔๒) มาตรา ๘๐ (๒) ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๔๔ แห่ง
 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
 ใหม่แทน

แผ่นดิน รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครอง
สูงสุด หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร รองอัยการสูงสุด หรือ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้
อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาล ซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณา
พิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของ
แผ่นดิน

(๓) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรง
ตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้ประธานกรรมการยื่นคำร้องต่อ
ศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาล
สั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

(๔) ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของ
รัฐที่มีใบบุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ประธานกรรมการ
ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจ
พิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตก
เป็นของแผ่นดิน และให้ประธานกรรมการแจ้งให้ผู้บังคับ
บัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาสั่ง
ลงโทษไล่ออกหรือปลดออก โดยให้ถือว่ากระทำความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา
เป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง
ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธี
พิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธาน

กรรมการแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

กรณีตาม (๑) และ (๒) เมื่ออัยการสูงสุดได้รับรายงานและเอกสาร พร้อมทั้งความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว เห็นว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้แทนจากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไป ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินคดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจยื่น

คำร้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองหรือศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณา
พิพากษาคดี แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สิน
ตกเป็นของแผ่นดิน

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งให้ได้รับการ
ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล โดยกรณีตาม (๒) (๓) และ (๔)
ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ
โดยอนุโลม^(๔๓)

การดำเนินการยื่น
คำร้องเพื่อขอให้ศาล
สั่งให้ทรัพย์สินตก
เป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๘๑ ให้อัยการสูงสุด หรือประธาน
กรรมการ แล้วแต่กรณี ดำเนินการยื่นคำร้องเพื่อขอให้
ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๘๐
ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ
ป.ป.ช.

ในคดีที่ร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน
ให้ผู้ถูกกล่าวหา มีภาระการพิสูจน์ที่ต้องแสดงให้ศาลเห็น
ว่าทรัพย์สินดังกล่าวมิได้เกิดจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง

^(๔๓) มาตรา ๘๐ วรรคสาม ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๔๕
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

มาตรา ๘๑/๑^(๔๔) ในกรณีที่มีคำสั่งของศาลอันเป็นที่สุดให้ยกคำร้องของอัยการสูงสุดหรือประธานกรรมการที่ยื่นตามมาตรา ๘๑ และถ้าผู้ถูกกล่าวหามิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร้ายแรงผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ในกรณีที่ไม่มีความหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามไม่ให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความไต่ชั้นอ้างอันจะเป็นเหตุให้ไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลดังกล่าวได้

กรณีที่มีคำสั่งของศาลอันเป็นที่สุดให้ยกคำร้องและผู้ถูกกล่าวหา มิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหา นั้นได้

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๔๔) เพิ่มความ มาตรา ๘๑/๑ โดยมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่มีกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

การโอนหรือ
การกระทำใด ๆ
เกี่ยวกับทรัพย์สิน
ที่กระทำหลังจาก
คณะกรรมการ
ป.ป.ช. สั่งให้แสดง
รายการทรัพย์สิน

มาตรา ๘๒ การโอนหรือการกระทำใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้กระทำหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๗๙ ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรืออัยการสูงสุดแล้วแต่กรณี มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือระงับการกระทำนั้น ๆ ได้ เว้นแต่ผู้รับโอนหรือผู้รับประโยชน์จะแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่าตนได้รับโอนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมาโดยสุจริต และมีค่าตอบแทน

มาตรา ๘๓ ถ้าศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าร้ายวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินแต่ไม่สามารถบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินเหล่านั้นได้ทั้งหมดหรือได้แต่บางส่วน ให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นของผู้ถูกกล่าวหาได้ภายในอายุความสิบปี แต่ต้องไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน

หมวด ๘^(๔๔)

การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
ตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๘๔^(๔๖) ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ การ การตรวจสอบ
กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ ว่ากระทำความผิด เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่
ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหาร
ระดับสูงซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖

(๔๔) ชื่อของหมวด ๘ ความเต็มถูกยกเลิก โดยมาตรา ๔๗ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

(๔๖) มาตรา ๘๔ ความเต็มถูกยกเลิก โดยมาตรา ๔๘ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความ
ใหม่แทน

(๒) ผู้พิพากษาและตุลาการ
 (๓) พนักงานอัยการ
 (๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและ
 องค์กรตามรัฐธรรมนูญ

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น
 ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการ
 สภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๗) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดใน
 ลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ
 ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่วมกระทำความผิด
 กับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘)
 การกล่าวหาตามวรรคหนึ่งจะทำด้วยวาจาหรือทำเป็น
 หนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับกรณีที่
 เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือ
 ผู้สนับสนุนด้วย

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งได้พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้วย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำความผิดขึ้นได้สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๕ คำกล่าวหาตามมาตรา ๘๔ รายละเอียดของ
อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ คำกล่าวหา

- (๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา
- (๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- (๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำ

ผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

มาตรา ๘๖ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับ ข้อห้ามของ
หรือยกคำกล่าวหาตามมาตรา ๘๔ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ คณะกรรมการ
ชั้นพิจารณา ป.ป.ช. ในการรับ
หรือยกคำกล่าวหา

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับ ชั้นพิจารณา
เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว
และไม่มีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งคดี หรือ

(๒)^(๔๗) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกัน และศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาที่ขึ้นพิจารณาก็ได้

เรื่องกล่าวหาที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับ หรือยกมาพิจารณา

มาตรา ๘๗^(๔๘) คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

^(๔๗) มาตรา ๘๖ (๒) ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

^(๔๘) มาตรา ๘๗ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

(๓) เรื่องที่เป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการต่อ ผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดย ชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้น ไม่เที่ยงธรรม

มาตรา ๘๗/๑^(๔๙) เรื่องที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น รับไว้พิจารณา ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่อง สำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเป็นกรณี ที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานนั้นโอนเรื่องและ ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ได้

มาตรา ๘๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ รับคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๘๔ หรือมีเหตุ

^(๔๙) เพิ่มความ มาตรา ๘๗/๑ โดยมาตรา ๕๑ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

อันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิดฐาน
ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ใน
การยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตาม
หมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง

กรณีที่ผู้เสียหาย
ได้ร้องทุกข์หรือมี
ผู้กล่าวโทษต่อ
พนักงานสอบสวน
ให้ดำเนินคดีกับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐฯ

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์
หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖ อันเนื่องมา
จากได้กระทำการตามมาตรา ๘๘ ให้พนักงานสอบสวนส่ง
เรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วัน
ที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษเพื่อจะดำเนินการตาม
บทบัญญัติในหมวดนี้ ในการนี้หากคณะกรรมการ ป.ป.ช.
พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมิใช่กรณีตามมาตรา ๘๘
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงาน
สอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญาต่อไป

มาตรา ๘๘/๑^(๕๐) ในกรณีที่มีการควบคุมตัว
ผู้ถูกกล่าวหาไว้ในอำนาจของศาลเนื่องจากมีการจับผู้ถูก

(๕๐) เพิ่มความ มาตรา ๘๘/๑ มาตรา ๘๘/๒ มาตรา ๘๘/๓ และ
มาตรา ๘๘/๔ โดยมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๔

กล่าวหาไว้ระหว่างดำเนินคดีตามมาตรา ๘๘ ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ได้ต่อไป และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อดำเนินคดีต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ต้องส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา ให้รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ กรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเรียกสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมาพิจารณาหรือไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง หรือมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฏ ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา นั้นด้วย

มาตรา ๘๘/๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีไขบุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

มาตรา ๘๘/๓ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้ดำเนินการสอบสวนความผิดในเรื่องที่มีการกล่าวหาหรือเรียนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ โดยให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา นั้นด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้สั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจเรียกสำนวนการสอบสวนมาดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงใหม่ได้

โดยถือว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวนไม่เสียไป และอาจถือเป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาได้ดำเนินการทางวินัยไปตาม วรรคหนึ่ง และได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ถูกกล่าวหา ในการลงโทษทางวินัยดังกล่าวให้บังคับตามมาตรา ๘๘/๔

มาตรา ๘๘/๔ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการสอบสวนความผิดไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกกล่าวหาหรือการแต่งตั้งถอดถอนสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น แล้วรายงานผลการดำเนินการให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการและให้มีผลบังคับตามมาตรา ๘๒

เมื่อได้รับทราบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับวินัย หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้งถอดถอนนั้น ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจดำเนินการตามมาตรา ๘๕ ก็ได้

การสั่งพักราชการ
หรือพักงานของ
ผู้ถูกกล่าวหา

มาตรา ๙๐ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง หาก
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้ผู้ถูกกล่าวหายังคง
ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจจะก่อความเสียหายให้แก่ทาง
ราชการหรือเป็นอุปสรรคในการไต่สวนข้อเท็จจริงให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูก
กล่าวหาสั่งพักราชการหรือพักงาน เพื่อรอฟังผล
การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหากผู้บังคับ
บัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้สั่งพักราชการหรือพักงาน
แล้วต่อมาผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้อกล่าวหา
ไม่มีมูล ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชา
ของผู้ถูกกล่าวหาทราบเพื่อดำเนินการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหา
กลับเข้ารับราชการหรือทำงานในตำแหน่งเดิม

ผลการไต่สวน
ข้อเท็จจริง

มาตรา ๙๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล
ให้ข้อกล่าวหา นั้นเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการ
ตามมาตรา ๙๒

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้ดำเนินการ
ตามมาตรา ๙๗

กรณีมีมูลความผิด
ทางวินัย

มาตรา ๙๒ ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย
เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่ง

การกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี

กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง

ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการโดยเร็ว โดยให้ถือเอารายงานและเอกสารของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนด้วย และเมื่อดำเนินการได้ผลประการใดแล้วให้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยหรือวันที่ได้มีคำวินิจฉัยว่าไม่มีความผิดวินัย

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยเมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาดังกล่าวได้กระทำความผิดในเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การพิจารณาลงโทษ
และส่งสำเนาคำสั่ง
ลงโทษไปให้ ป.ป.ช.

มาตรา ๙๓ เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๒
วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มี
อำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้ออกคำสั่ง

มาตรา ๙๔ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙๓ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือกฎหมายตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ

กรณีละเลย
ไม่ดำเนินการ
พิจารณาโทษ

มาตรา ๙๕ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาไม่ดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๙๓ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๓ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการอื่นซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจ หรือผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจแล้วแต่กรณี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย

กรณีผู้บังคับบัญชา
ของผู้ถูกกล่าวหา
ไม่ดำเนินการ
ทางวินัยหรือ
ดำเนินการ
ไม่ถูกต้อง

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการ ประธานคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานคณะกรรมการอัยการ แล้วแต่กรณี

การใช้สิทธิอุทธรณ์

มาตรา ๘๖^(๕๑) ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตาม มาตรา ๘๘/๔ หรือมาตรา ๘๓ จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจ ในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล สำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าว ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว

กรณีที่มีมติว่ามีความผิดทางอาญา

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ข้อกล่าวหาใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ามีความผิดทางอาญาให้

^(๕๑) มาตรา ๘๖ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

ประธานกรรมการส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยัง
อัยการสูงสุด หรือฟ้องคดีต่อศาลกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็น
อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาในศาลซึ่งมีเขตอำนาจ
พิจารณาพิพากษาคดี โดยให้ถือว่ารายงานของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้ศาล
ประทับฟ้องไว้พิจารณาโดยไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้อง

เมื่ออัยการสูงสุดได้รับรายงานและเอกสาร
พร้อมทั้งความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม
วรรคหนึ่งแล้ว เห็นว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งให้ยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนิน
คดีได้ ให้อัยการสูงสุดแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ
เพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ระบุข้อที่ไม่สมบูรณ์นั้นให้
ครบถ้วนในคราวเดียวกัน ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานขึ้นโดยมีผู้แทน
จากแต่ละฝ่ายจำนวนฝ่ายละเท่ากันเพื่อดำเนินการ
รวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้วส่งให้อัยการสูงสุด
เพื่อฟ้องคดีต่อไป ในกรณีที่คณะทำงานดังกล่าว
ไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการฟ้องคดีได้ ให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้ง
ทนายความให้ฟ้องคดีแทน

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ให้
อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดีโดยถือเป็นอัยการทหารตาม

กฎหมายว่าด้วยพระราชธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้^(๕๒)

มาตรา ๙๘^(๕๓) เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาตาม มาตรา ๙๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๘/๑^(๕๔) กรณีที่มีการฟ้องผู้ถูกกล่าวหา เป็นคดีอาญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียึดรายงานและสำนวนคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาและอาจไต่สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นควร

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาไปโดยใช้ระบบไต่สวน ทั้งนี้ ตาม

^(๕๒) เพิ่มความ มาตรา ๙๗ วรรคสาม โดยมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๕๓) มาตรา ๙๘ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

^(๕๔) เพิ่มความ มาตรา ๙๘/๑ และ มาตรา ๙๘/๒ โดยมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วย โดยอนุโลม เว้นแต่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลทหารสูงสุดกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙๘/๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๓/๑ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๙ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาใดมีมูลความผิดตามมาตรา ๙๑ นอกจากดำเนินการตามมาตรา ๙๒ หรือมาตรา ๙๗ แล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ออมนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่ผู้ใดโดยมิชอบ ด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ออมนุมัติหรืออนุญาตนั้นด้วย

กรณีผู้ถูกกล่าวหา
อุมัติหรืออนุญาต
ให้สิทธิประโยชน์
หรือออกเอกสาร
สิทธิแก่ผู้ใดโดย
มิชอบ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ และ
มาตรา ๙๕ มาใช้บังคับกับกรณีตามมาตราหนึ่งโดยอนุโลม

หมวด ๙

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม

ข้อห้ามของ
เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในการดำเนิน
กิจการต่าง ๆ

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด
ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่
ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติ
หน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ
ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน
หรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทาน
จากรัฐ หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ
หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ
ส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้

ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสอง โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๑๐๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่

การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีใช้บริษัทที่เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๐ (๒) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา ๑๐๒ บทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

ข้อห้ามเจ้าหน้าที่
ของรัฐ

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓/๑^(๕๕) บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้
ไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อ
ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมาย
อาญาดำวย

หมวด ๙/๑^(๕๖)

การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๐๓/๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เห็นว่า คดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครอง
ช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์
กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใด
เกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ การร่ำรวยผิดปกติ หรือ
ข้อมูลอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราช
กฤษฎีกา
คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เห็นควรให้มี
มาตรการคุ้มครอง

^(๕๕) เพิ่มความ มาตรา ๑๐๓/๑ ของหมวด ๙ โดยมาตรา ๕๗
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๕๖) เพิ่มความ หมวด ๙/๑ มาตรา ๑๐๓/๒ มาตรา ๑๐๓/๓
มาตรา ๑๐๓/๔ มาตรา ๑๐๓/๕ มาตรา ๑๐๓/๖ มาตรา ๑๐๓/๗
มาตรา ๑๐๓/๘ และมาตรา ๑๐๓/๙ โดยมาตรา ๕๘ แห่งพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยานที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือมาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนาเนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

การจัดให้มีเงิน
สินบนและรางวัล
ตอบแทน

มาตรา ๑๐๓/๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีเงินสินบนแก่บุคคลตามมาตรา ๓๐ หรืออาจจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณีจากงบประมาณตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๔ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการหรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคลดังกล่าวเป็น ประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างยิ่ง และสมควรได้รับยกย่องให้เป็นแบบอย่าง แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไป ให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และระดับตำแหน่งให้แก่ บุคคลนั้นเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยความ เห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐๓/๕ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อบุคคลนั้น ร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากยังคงปฏิบัติ หน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับ การปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องจากการกล่าวหาหรือ การให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นและ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความ หลักรฐานเบื้องต้นอันควรเชื่อได้ว่าน่าจะมีเหตุดังกล่าว ให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควร ต่อไป

มาตรา ๑๐๓/๖ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหา รายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหา รายอื่น หากได้ให้ ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญ ในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูล การกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นนั้น และ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกันผู้นั้นไว้เป็น พยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

การป้องกันและ
ปราบปรามทุจริต

มาตรา ๑๐๓/๗ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนิน การจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างโดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลาง ไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชน สามารถเข้าตรวจสอบได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริต ในกรณีที่มีการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ กับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน ของรัฐ ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับ หน่วยงานของรัฐนั้น มีหน้าที่แสดงบัญชีรายการรับจ่าย ของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต่อ กรมสรรพากร นอกเหนือจากบัญชีงบดุลปกติที่ยื่น ประจำปี เพื่อให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน และการคำนวณภาษีเงินได้ในโครงการที่เป็นคู่สัญญากับ

หน่วยงานของรัฐดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในกรณีที่ปรากฏจากการตรวจสอบหรือการ
ไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าบุคคลหรือนิติบุคคล
ใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
และกรณีมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบธุรกรรม
ทางการเงินหรือการชำระภาษีเงินได้ของบุคคลหรือ
นิติบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มี
อำนาจประสานงานและสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
รับเรื่องดังกล่าวไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วให้
หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ใน
กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร เพื่อดำเนินการ
อย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต เนื่องจากการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรในการ
กำหนดมาตรการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐรับไปปฏิบัติ
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐ
นั้นดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
มาตรการในเรื่องนั้นแล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ทราบก็ได้

มาตรา ๑๐๓/๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการดังกล่าว และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าวด้วย

หน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีความผิดทางวินัยหรือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

การเปิดเผย
กระบวนการ
และขั้นตอน
การไต่สวน

มาตรา ๑๐๓/๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคดีที่อยู่ระหว่างการไต่สวนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดีด้วย

หมวด ๙/๒^(๕๗)

กรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตประจำจังหวัด

มาตรา ๑๐๓/๑๐ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ประกอบด้วย ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดคนหนึ่งและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

องค์ประกอบ
ของกรรมการ
ป้องกันและ
ปราบปราม
การทุจริตประจำ
จังหวัด

ให้ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

มาตรา ๑๐๓/๑๑ ผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

คุณสมบัติและ
ลักษณะต้องห้าม

^(๕๗) เพิ่มความ หมวด ๙/๒ มาตรา ๑๐๓/๑๐ มาตรา ๑๐๓/๑๑ มาตรา ๑๐๓/๑๒ มาตรา ๑๐๓/๑๓ มาตรา ๑๐๓/๑๔ มาตรา ๑๐๓/๑๕ มาตรา ๑๐๓/๑๖ มาตรา ๑๐๓/๑๗ มาตรา ๑๐๓/๑๘ มาตรา ๑๐๓/๑๙ มาตรา ๑๐๓/๒๐ และมาตรา ๑๐๓/๒๑ โดยมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(ก) มีคุณสมบัติ

(๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์

(๒) มีความรู้ความสามารถและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) มีสัญชาติไทย

(๔) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๕) รับหรือเคยรับราชการในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์หรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือเป็นผู้ซึ่งองค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายรับรองและปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีโดยองค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพให้การรับรอง

(ข) ไม่มีลักษณะต้องห้าม

(๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้ว่าคดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการลงโทษหรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด

มาตรา ๑๐๓/๑๒ ในการแต่งตั้งกรรมการ อำนาจหน้าที่
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้มี ของกรรมการ
คณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนเก้าคน ทำหน้าที่ ป้องกันและ
คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็น ปราบปราม
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด การทุจริตประจำ
ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรในแต่ละจังหวัด จังหวัด
ตาม (๑) ถึง (๙) โดยการคัดเลือกกันเองให้เหลือ
หน่วยงานหรือองค์กรละหนึ่งคน

(๑) สมาคมหรือชมรมครู อาจารย์ หรือสมาคมทางด้านการศึกษา

(๒) สภานายความหรือผู้ประกอบวิชาชีพ
กฎหมาย

(๓) สมาคมหรือชมรมพนักงานรัฐวิสาหกิจ
หรือสภาแรงงาน หรือสหภาพแรงงาน

(๔) สภาหอการค้าจังหวัดหรือสภาอุตสาหกรรม
จังหวัดหรือชมรมธนาคารพาณิชย์จังหวัด

(๕) กลุ่มอาสาสมัคร

(๖) องค์กรเอกชน

(๗) องค์กรเกษตรกร

(๘) สมาคมหรือชมรมสื่อมวลชน

(๙) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

ในกรณีที่มีผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรตาม
วรรคหนึ่งไม่ครบจำนวน หรือไม่สามารรถดำเนินการ
สรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำ
จังหวัดได้ ให้ดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือก
กันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน
ป.ป.ช. คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะ
กรรมการสรรหา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการ
สรรหาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๓/๑๓ การคัดเลือกกรรมการ การคัดเลือก
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดให้ดำเนิน กรรมการ
การตั้งต่อไปนี้ ป้องกันและ
ปราบปราม

(๑) ให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ การทุจริตประจำ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดยื่น จังหวัด
ความประสงค์เพื่อเข้ารับการสรรหาต่อประธานกรรมการ
สรรหาโดยให้แจ้งความประสงค์ว่าต้องการเข้ารับการ
สรรหาเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประจำจังหวัดใด

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อ
ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจำนวนสองเท่าของกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดในแต่ละ
จังหวัดเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อเสนอให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคัดเลือกซึ่งจะต้อง
เสนอพร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคัดเลือก
บุคคลตาม (๒) และแต่งตั้งให้เป็นกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด

(๔) ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประกาศรายชื่อ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ที่ได้รับการแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้ารับการสรรหา การตรวจสอบคุณสมบัติ และวิธีการเลือกกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

คุณสมบัติของ
กรรมการป้องกัน
และปราบปราม
การทุจริตประจำ
จังหวัด

มาตรา ๑๐๓/๑๔ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็น กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ต้อง

(๑) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้ มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๓) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิก วุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นสมาชิก เจ้าหน้าที่ หรือผู้ดำรง ตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๗) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ผู้ได้รับแต่งตั้งจะปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกหรือได้พ้นจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือได้พ้นหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดและให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งใหม่

มาตรา ๑๐๓/๑๕ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินหนึ่งวาระไม่ได้ไม่ว่าในจังหวัดใด

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประจำจังหวัดชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประจำจังหวัดชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและ เลือกรวมกรรมการชุดใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

การพ้นจาก ตำแหน่งกรรมการ ป้องกันและ ปราบปราม การทุจริตประจำ จังหวัด

มาตรา ๑๐๓/๑๖ นอกจากการพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระ กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย
 (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
 (๓) ลาออก
 (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๑๐๓/๑๑ หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๓/๑๔

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม อย่างร้ายแรง ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๖) กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นความผิด เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ ประโยชน์ส่วนรวมตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๗) ในกรณีที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนเข้าชื่อร้องขอต่อคณะ กรรมการ ป.ป.ช. ว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรม จงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติการณ์ที่

เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง
อย่างร้ายแรง

(๘) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากระทำการ
ทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่ม
ขึ้นผิดปกติหรือจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจงใจยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้
ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๙) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พ้นจาก
ตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดถูกกล่าวหาตาม (๗) หรือ
(๘) หรือในกรณีที่มีเหตุอันควร คณะกรรมการ ป.ป.ช.
อาจกำหนดให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประจำจังหวัดผู้นั้นยุติการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๑๐๓/๑๗ ในกรณีที่กรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง
ตามมาตรา ๑๐๓/๑๖ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
สรรหาและแต่งตั้งใหม่โดยเร็วและให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่
ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน
เว้นแต่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึง
หนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตามที่เห็นสมควร

อำนาจหน้าที่ของ **มาตรา ๑๐๓/๑๘** ให้คณะกรรมการป้องกัน
คณะกรรมการ และปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่
ป้องกันและ ในเขตจังหวัดดังนี้
ปราบปราม
การทุจริตประจำ
จังหวัด

(๑) ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยการประสานความร่วมมือกับประชาชนและส่วนราชการเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนในทุกระดับได้ตระหนักถึงผลกระทบจากการทุจริตโดยดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลในทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) พิจารณาเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินตาม

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เว้นแต่การได้สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๓

หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรือผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีอำนาจลงนามใน หนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ได้

มาตรา ๑๐๓/๑๙ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๑๐๓/๒๐ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๒๑ ให้มีสำนักงานคณะ สำนักงาน ป.ป.ช. กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำ

จังหวัด” เป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่รับผิดชอบงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรืองานอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

หมวด ๑๐

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๐๔^(๕๘) ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

^(๕๘) มาตรา ๑๐๔ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

มาตรา ๑๐๕ สำนักงาน ป.ป.ช. มีอำนาจ อำนาจหน้าที่ของ
หน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช.
และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
ป.ป.ช.

(๒) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
งานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย
และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและ
การเมือง

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มอบหมาย

มาตรา ๑๐๖ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ข้าราชการ
ได้แก่ บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการ สำนักงาน ป.ป.ช.
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นข้าราชการ
ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๑๐๗ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มี อำนาจในการออก
อำนาจออกกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงาน ระเบียบหรือ
ทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและ ประกาศเกี่ยวกับ
ทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงานโดยเฉพาะ การบริหารงาน
ในเรื่องดังต่อไปนี้ ต่าง ๆ และ
การดำเนินการอื่น
ของสำนักงาน

(๑) การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงาน ป.ป.ช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าว

(๒) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนชั้นเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ การออกจาก ราชการ การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการ ไว้ก่อน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับ ข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน

(๓) การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติ ราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๔) การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุด ราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการ ลากหยุดราชการของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๕) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกาย ของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๖) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็น ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

(๗) การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อ ดำเนินกิจการใด ๆ ตามแต่จะมอบหมาย

(๘) การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงาน ป.ป.ช.

(๙) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๐) การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๑) การกำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. รวมทั้งการกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกาย การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี การลาหยุดราชการและการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นของลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช.

(๑๒)^(๕๙) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง

(๑๓) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลายเอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของ

^(๕๙) เพิ่มความ มาตรา ๑๐๗ (๑๒) และ (๑๓) โดยมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

เลขาธิการสำนักงาน

มาตรา ๑๐๘ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. มี

ป.ป.ช. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคนหนึ่ง รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ป.ป.ช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงาน ป.ป.ช. โดยจะให้ มี ร่อง เลขาธิการหรือผู้ช่วยเลขาธิการ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้

ในกิจการของสำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๙ ให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปี และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว เลขาธิการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการ สำนักงาน ป.ป.ช.

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออก

(๔) มีพระบรมราชโองการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภา

(๕) ถูกลงโทษทางวินัยไล่ออก หรือปลดออก

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๙) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรคการเมือง กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

(๑๐) เป็นผู้จัดการ กรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน หรือลูกจ้างของบุคคล ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การใด ๆ ซึ่งดำเนินธุรกิจเพื่อหากำไร

การกำหนดตำแหน่ง และการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๑๐^(๖๐) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภทตำแหน่งเป็นตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญและอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลคำว่า “ก.พ.” ให้หมายถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คำว่า “ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

^(๖๐) มาตรา ๑๑๐ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และให้ใช้ข้อความใหม่แทน

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. ด้วย

มาตรา ๑๑๐/๑^(๒๑) ในการกำหนดตำแหน่ง ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดำรงตำแหน่งในสาขา กระบวนการยุติธรรมนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีพื้นความรู้ใน

การกำหนด ตำแหน่งข้าราชการ สำนักงาน ป.ป.ช. ในสาขากระบวนการยุติธรรม

^(๒๑) เพิ่มความ มาตรา ๑๑๐/๑ โดยมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ระดับเนติบัณฑิต หรือเป็นผู้สำเร็จปริญญาทางกฎหมาย และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการได้สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับตำแหน่งข้าราชการประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะให้มีความมีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

ในส่วนของตำแหน่งทางบริหารนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

อัตราเงินเดือน
เงินประจำ
ตำแหน่งของ
ข้าราชการ
สำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๑๑ อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช.ให้นำกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ
และแต่งตั้ง
ข้าราชการ
สำนักงาน ป.ป.ช.

มาตรา ๑๑๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
เลขาธิการ ให้ประธานกรรมการด้วยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภา เป็นผู้มีอำนาจสั่ง
บรรจุและนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรอง
เลขาธิการหรือเทียบเท่า ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มี
อำนาจสั่งบรรจุ และนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น
นอกจาก (๑) และ (๒) ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่ง
บรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๑๑๓^(๖๒) (ยกเลิกทั้งมาตรา)

มาตรา ๑๑๔ ข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. มี บำเหน็จบำนาญและ
สิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตาม สิทธิประโยชน์อื่น ๆ
กฎหมายว่าด้วยการนั้นเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๑๑๕ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ การเสนอ
งบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. งบประมาณ
รายจ่ายของ
สำนักงานป.ป.ช.

^(๖๒) มาตรา ๑๑๓ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๖๔ แห่ง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่าง พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี ในการนี้ คณะรัฐมนตรีอาจทำความเห็นเกี่ยวกับการ จัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ สำนักงาน ป.ป.ช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราช บัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราช บัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้

การเสนอหรือ
พิจารณา
งบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๑๑๖ ในการเสนอหรือพิจารณา งบประมาณรายจ่าย ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมตามมาตรา ๑๑๕ หรือในการพิจารณาเรื่องใด เกี่ยวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ถ้าเลขาธิการร้องขอ คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง อาจอนุญาตให้ เลขาธิการหรือผู้ซึ่งเลขาธิการมอบหมายมาชี้แจงได้

มาตรา ๑๑๗ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วย รับผิดชอบตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำ การตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว

ให้เสนอผลการสอบบัญชีต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๑๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ โทษของผู้ไม่ปฏิบัติ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๒๕ (๑) หรือ ตามคำสั่งของ
มาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือ คณะกรรมการ
ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ป.ป.ช.

มาตรา ๑๑๙ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่น โทษของผู้ที่จงใจ
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ไม่ยื่นบัญชีแสดง
ประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราช รายการทรัพย์สิน
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือจงใจยื่นบัญชี และหนี้สินฯ หรือ
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ จงใจยื่นด้วย
ด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง ข้อความอันเป็นเท็จ
ให้ทราบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ หรือปกปิดข้อเท็จ
ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จริง

มาตรา ๑๒๐ ผู้ใดเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง โทษของผู้ที่
หรือข้อมูล ที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตาม เปิดเผยข้อความ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยมีได้รับ ข้อเท็จจริงโดย
มอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีใช่เป็นการ มิได้รับมอบหมาย
กระทำตามหน้าที่ราชการหรือเพื่อประโยชน์แก่ จากคณะกรรมการ
ป.ป.ช.

การตรวจสอบหรือไต่สวนข้อเท็จจริง หรือเพื่อประโยชน์
แก่ทางราชการหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

โทษของผู้ที่ทำให้
ทรัพย์สินเสียหาย
ทำลาย ซ่อนเร้นหรือ
สูญหาย

มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดครอบครองหรือรักษา
ทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดอายัด หรือเรียกให้ส่ง ทำให้
เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหาย
หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สิน บัญชี เอกสาร หรือ
หลักฐานนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับ
ไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดฝ่าฝืน
บทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ หรือ มาตรา ๑๐๓
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกิน
หกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีความผิดตามมาตรา ๑๐๐ วรรคสาม หาก
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้รู้เห็นยินยอม
ด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตาม
มาตรา ๑๐๐ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด

โทษของผู้ที่ทำให้
ผู้อื่นเชื่อว่าตนมี
ตำแหน่งหรือหน้าที่
ทั้งที่มีได้มีตำแหน่ง
หรือหน้าที่นั้น

มาตรา ๑๒๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือ
ละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่น
เชื่อว่ามิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือ
หน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วย

กฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๓/๑^(๖๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด โทษของผู้ที่ใช้ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือ อำนาจในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือหน้าที่ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึง สองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒๔^(๖๔) (ยกเลิกทั้งมาตรา)

มาตรา ๑๒๕ ประธานกรรมการ กรรมการ โทษของการทุจริต อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ ต่อหน้าที่ของ คณะกรรมการ ขาดความเที่ยงธรรม กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ป.ป.ช. คณะกรรมการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต้องระวาง

^(๖๓) เพิ่มความ มาตรา ๑๒๓/๑ โดยมาตรา ๖๕ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

^(๖๔) มาตรา ๑๒๔ ความเดิมถูกยกเลิก โดยมาตรา ๖๖ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

โทษสองเท่าของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับ
ความผิดนั้น

บทเฉพาะกาล

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๒๖ ในกรณีที่มีการสรรหากรรมการ
ในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุด ให้คณะ
กรรมการสรรหากรรมการตามมาตรา ๗ มีจำนวนสิบสี่คน
ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล
ทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเจ็ดคน และผู้แทน
พรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน เป็น
กรรมการ

มาตรา ๑๒๗ ให้กรรมการที่วุฒิสภาตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๑๕
วรรคสาม มีมติเลือก มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งเพียงกึ่ง
หนึ่งของวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ และมีให้
นำบทบัญญัติที่ให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว มาใช้
บังคับกับกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๑๒๘ บรรดาเรื่องกล่าวหาร้องเรียน
เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ

ประพฤติมิชอบในวงราชการ ที่สำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
วงราชการได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และอยู่ระหว่างการดำเนินการ
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้คณะ
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
โดยให้การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการที่
กระทำมาแล้วเป็นอันใช้ได้ ส่วนการดำเนินการต่อไปให้
เป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติกำหนด

ในกรณีที่เรื่องกล่าวหาร้องเรียนตามวรรคหนึ่ง
เป็นเรื่องที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมีมติว่า
เจ้าหน้าที่ของรัฐประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้คณะ
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่ง
เรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการต่อไป

มาตรา ๑๒๙ บัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้แสดงไว้ตามพระราช
บัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ

มิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และเก็บอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และหากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งเกินห้าปีแล้วจะทำลายเสียก็ได้

มาตรา ๑๓๐ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ไปเป็นของสำนักงาน

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้ข้าราชการและลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่ง
ดำรงตำแหน่งและได้รับเงินเดือนรวมทั้งเงินประจำ
ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าเดิม

มาตรา ๑๓๒ ให้เลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
วงราชการ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบ
ปรามการทุจริตแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งเลขาธิการคณะ
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา ๑๓๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา
๑๐๐ ซึ่งได้รับสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็น
คู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็น
การผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
ที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว
ถ้าได้รับสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญา หรือเป็นหุ้นส่วนหรือ
ผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้า

เป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าวอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเป็นคู่สัญญาหรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าวนั้นได้ต่อไปจนกว่าจะครบอายุสัมปทานหรือครบอายุสัญญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๐๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ได้สวนข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจในกรณีที่มีการร้องขอให้ถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับสูงออกจากตำแหน่ง หรือดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และได้สวนวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ โดยมาตรา ๓๒๙ บัญญัติให้ตรากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งมาตรา ๓๓๑ บัญญัติให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นการร่ำรวยผิดปกติและการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อกล่าวหา ตลอดจนโทษที่ประธานกรรมการหรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะได้รับในกรณีที่กระทำการโดยขาดความเที่ยงธรรม

กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นหน่วยงานธุรการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ภาคผนวก

หน้าว่าง

**พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐**

หน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา
พระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า
“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เมื่อมีกรณีที่ต้องดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๖”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล และข้อกล่าวหา นั้นเป็นเรื่องตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) นับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่าวุฒิสภามีมติหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษาแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า

ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“(๑) ประธานวุฒิสภา ถ้าขอกล่าวหาอันเป็นเรื่องตามมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒)”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๖๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีผู้กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นรั่วรอยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว เว้นแต่ในกรณีที่ผู้กล่าวหามิใช่ผู้เสียหาย และคำกล่าวหาไม่ระบุพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไม่ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งได้

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณี
ที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการผู้ใช้หรือ
ผู้สนับสนุนด้วย”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘
และมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำผิดยังมีข้อจำกัดบางประการ โดยกำหนดให้ต้องมีผู้เสียหายมายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงจะสามารถดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ ทำให้บางกรณีแม้มีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวกระทำผิด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ไม่สามารถดำเนินการกับบุคคลนั้นได้ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและวิธีการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้การปราบปรามการทุจริตในกรณีดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าว่าง

**พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔**

หน้าว่าง

พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๖๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑
มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๙/๒ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๗) และ (๘) ของบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น และผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๘) สมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๙) ของบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ

ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้บริหารระดับสูง” และ “ผู้อำนวยการกอง” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” และคำว่า “ผู้เสียหาย” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“ผู้บริหารระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง กรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง และให้หมายความรวมถึงบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลหน่วยงานดังกล่าว และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ผู้อำนวยการกอง” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการระดับต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “พนักงานไต่สวน” ระหว่างบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” และคำว่า “ทุจจริตต่อหน้าที่” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยแต่งตั้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการหรือเทียบเท่าขึ้นไป”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกแปดคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

มาตรา ๗ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการจำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เลือกกันเองให้กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกจำนวนเก้าคนเสนอต่อประธานวุฒิสภาโดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการคัดเลือกดังกล่าวต้องลงคะแนนโดยเปิดเผยและต้องมีคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในกรณีที่ไม่มีกรรมการในตำแหน่งใด หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ากรรมการที่เหลืออยู่นั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกตาม (๑) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ การลงมติให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ ในกรณีที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ

ให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป ในกรณีที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบในรายชื่อใด ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้ส่งรายชื่อนั้นกลับไปยังคณะกรรมการสรรหาพร้อมด้วยเหตุผลเพื่อให้ดำเนินการสรรหาใหม่ หากคณะกรรมการสรรหาไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภา และมีมติยืนยันตามมติเดิมด้วยคะแนนเอกฉันท์ให้ส่งรายชื่อนั้นให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป แต่ถ้ามติที่ยืนยันตามมติเดิมไม่เป็นเอกฉันท์ให้เริ่มกระบวนการสรรหาใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุให้ต้องดำเนินการดังกล่าว

ในกรณีที่ไม้อาจสรรหาบุคคลตาม (๑) ได้ภายในเวลาที่กำหนดไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนสามคนและให้ที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจำนวนสองคนเป็นกรรมการสรรหาเพื่อดำเนินการตาม (๑) แทน

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ

มาตรา ๘ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องเป็นผู้ซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์มี

คุณสมบัติตามมาตรา ๙ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๙ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) เคยเป็นรัฐมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอัยการสูงสุด อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางบริหารในหน่วยราชการที่มีอำนาจบริหารเทียบเท่าอธิบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ หรือเคยเป็นทนายความ หรือผู้อำนวยการพัฒนาเอกชน หรือผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีองค์ความรู้วิชาชีพนับตามกฎหมายโดยประกอบวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบปีนับถึงวันที่ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งสภาทนายความ หรือองค์การพัฒนาเอกชน หรือองค์กรวิชาชีพนั้นให้การรับรองและเสนอชื่อเข้าสู่กระบวนการสรรหา

มาตรา ๑๐ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสามปีก่อนดำรงตำแหน่ง

(๓) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลปกครอง หรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(๔) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

(๖) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๗) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) ดิตถยาเสพติดให้โทษ

(๙) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๑๐) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๑) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๑๒) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

(๑๓) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๔) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๕) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๑

(๑๖) เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ ผู้ใดได้รับความเห็นชอบเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้ มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบบุคคลตาม (๑) (๒)

(๓) หรือ (๔) โดยได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น ผู้ได้รับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกหรือได้รับความเห็นชอบ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระ ภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกหรือ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นกรรมการ และให้นำ บทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่ง ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตาม มาตรา ๑๓ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตาม มาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงทรัพย์สินที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่า โดยทางตรงหรือทางอ้อม ต่อประธานวุฒิสภาเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง และให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๑ และ มาตรา ๑๑๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตาม วรรคหนึ่ง จะเปิดเผยได้แต่เฉพาะกรณี ที่ต้องดำเนินการ ตามวรรคสาม หรือเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณา พิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอ จากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือกรณีที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย ซึ่งในกรณีนี้ให้ ประธานวุฒิสภาประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตามวรรคหนึ่ง และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ของประธานวุฒิสภาในกรณีนี้ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาว่ากรรมการผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรมจงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือมีพฤติการณ์ที่เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งได้

มติของวุฒิสภาให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๗ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภามีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่ากรรมการผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว กระทำการตามวรรคหนึ่งเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจนและให้ยื่นต่อประธานวุฒิสภา เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องแล้ว ให้ส่งคำร้องดังกล่าวไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อพิจารณาพิพากษา

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งรับคำร้อง กรรมการผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นมิได้ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยกคำร้องดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามวรรคสาม และมีกรรมการเหลืออยู่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดร่วมกันแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการ ทำหน้าที่เป็นกรรมการเป็นการชั่วคราวโดยให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งได้จนกว่ากรรมการที่ตนดำรงตำแหน่งแทนจะปฏิบัติหน้าที่ได้หรือจนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าผู้นั้นกระทำความผิด

ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาให้ยกคำร้องให้

กรรมการที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสามมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์อื่นใดในระหว่างที่ยุติการปฏิบัติหน้าที่นั้นเต็มจำนวน

การดำเนินคดีในชั้นศาลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ใ้สอบสวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเสนอต่อวุฒิสภาตามหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง

(๒) ใ้สอบสวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งทำความเห็นเพื่อส่งไปยังอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ

(๓) ใ้สอบสวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) และเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของ

แผ่นดิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๔) ใต้อสวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

(๖) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งนี้ ตาม

หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๗) กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

(๑๐) รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศรายงานดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาและเปิดเผยต่อสาธารณะด้วย

(๑๑) เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาลหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ

หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๑๒) ดำเนินการส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิหรือเอกสารสิทธิที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้อนุมัติหรืออนุญาตให้สิทธิประโยชน์หรือออกเอกสารสิทธิแก่บุคคลใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการ

(๑๓) ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๑๔) ดำเนินการเกี่ยวกับด้านการต่างประเทศ โดยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศในการต่อต้านการทุจริต

(๑๕) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการ

(๑๖) แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๗) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติหรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นการตัดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป หรืออาจส่งเรื่องให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปดำเนินการต่อไปก็ได้

การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการตรวจสอบตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานไต่สวนดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๐ การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ไม่ว่าเป็นการลงมติในการวินิจฉัย หรือให้ความเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๕/๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแจ้งให้หน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดดำเนินการจัดให้กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐานเพียงพอว่าเกี่ยวข้องในเรื่องที่กล่าวหา เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะอนุกรรมการไต่สวน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนจะขอเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือสถาบันการเงินใดตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น

ข้อมูลของหน่วยงานหรือสถาบันการเงินใดที่กรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนไม่สามารถเข้าถึง

ข้อมูลได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

“ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตาม (๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานไต่สวน ดำเนินการแทนก็ได้

การดำเนินการของพนักงานไต่สวนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ หรือเลขาธิการ มีอำนาจลงนามในหนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการนี้ประธานกรรมการ กรรมการ หรือเลขาธิการ จะมอบหมายให้รองเลขาธิการหรือผู้ช่วย

เลขาธิการดำเนินการแทนก็ได้ โดยสำหรับกรณีตาม มาตรา ๒๘/๒ มาตรา ๓๗/๒ มาตรา ๔๒ และ มาตรา ๔๕/๑ ให้สามารถมอบหมายให้พนักงานใต้สวน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนลงนามแทนด้วยก็ได้ ตามหลัก เกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการหรือ ประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ ประธานกรรมการแทน

ให้ผู้ที่ทำหน้าที่ประธานกรรมการแทนตาม วรรคหนึ่งมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับประธาน กรรมการ”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๒๘/๑ และมาตรา ๒๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๘/๑ ในกรณีที่มีการตั้งคณะทำงาน ขึ้นระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการโดยคณะทำงานมี อำนาจหน้าที่พิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์และ รวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์แล้วส่งให้อัยการสูงสุด เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลหรือฟ้องคดีต่อไป

มาตรา ๒๘/๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการต้องยื่นคำร้องต่อศาลหรือมีอำนาจฟ้องคดีเอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานกรรมการ แล้วแต่กรณี จะพิจารณามอบหมายให้พนักงานไต่สวนซึ่งมีวุฒิการศึกษาในระดับเนติบัณฑิตหรือวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมายและมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานดำเนินการดังกล่าวในศาลแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ หรือจะพิจารณาแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินคดีแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้พนักงานไต่สวนซึ่งได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจว่าความและดำเนินการสอบสวนพิจารณาในชั้นศาลได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๑) ให้ประธานกรรมการและกรรมการ เป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามกฎหมาย

(๒) ให้อนุกรรมการ พนักงานใต้สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานหรือการใต้สวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และพนักงานใต้สวนเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย โดยในการจับและคุมขังบุคคล คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาจร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นหรือแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นดำเนินการก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุมขังและการปล่อยชั่วคราว สำหรับการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหา มาดำเนินคดีให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มืออยู่จริงในวันทีเข้ารับตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งและ พ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการให้รวม ทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและให้รวมถึง ทรัพย์สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มอบหมาย ให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดย ทางตรงหรือทางอ้อมด้วย”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของ มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชี ตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันครบหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจาก ตำแหน่งอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าว ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมิได้เปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้ จะแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวแทนการยื่นใหม่ก็ได้ แต่ถ้าทรัพย์สินและหนี้สินของผู้นั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้ จะยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งจะกำหนดให้นำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยก็ได้

ความในวรรคสามให้ใช้บังคับกับกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว และต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ ระยะเวลาในการยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินและหนี้สินสำหรับตำแหน่งอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้ง
ดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔
และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ
ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่น
บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร
ประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ
ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้ง
ให้ทราบให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย
ต่อไป และเมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยชี้ขาดตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. เสนอแล้วให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย
และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรง
ตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
วินิจฉัยด้วย แต่ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้

กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้งการได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวันที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ระยะเวลาห้าปีตามวรรคหนึ่งให้นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๓๕ เมื่อได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามมาตรา ๓๓ แล้ว ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งประธานกรรมการมอบหมายลงลายมือชื่อหรือกระทำด้วยวิธีอื่นใด แทนการลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นจะเปิดเผยได้ก็ต่อเมื่อการเปิดเผยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาพิพากษาคดีหรือการวินิจฉัยชี้ขาด และได้รับการร้องขอจากศาลหรือผู้มีส่วนได้เสียหรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือในกรณีที่เจ้าของ

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นยินยอมให้มีการเปิดเผย

การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ให้ประธานกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวโดยเร็วในการนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและรายงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗/๑ และมาตรา ๓๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๓๗/๑ รายงานผลการตรวจสอบตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ให้รายงานว่ามีความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือไม่ แต่ในกรณีที่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือเป็นกรณีที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง จะแสดงรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงด้วยก็ได้

มาตรา ๓๗/๒ การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน หรือการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินจากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หากมีพฤติการณ์ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินรายการใดโดยไม่ชอบ หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าจะมีการโอน ยักย้าย แปรสภาพ หรือซุกซ่อนทรัพย์สิน หรือปรากฏพฤติการณ์ว่ามีการถือครองทรัพย์สินแทน อันมีลักษณะเป็นการมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตรวจสอบธุรกรรมทางการเงิน หรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้นได้ เพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชี ที่มีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ต่อเมื่อมีการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว

ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือสถาบันการเงินและผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรมทางการเงิน

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงและความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สิน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ด้วย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงและความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓) และมาตรา ๒๕/๑ มาใช้บังคับกับการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินด้วย”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในระหว่างที่ยังไม่มีคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นผิดปกตินั้นไว้ชั่วคราวก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของ
 มาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
 ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ผู้ตรวจการแผ่นดิน”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๐
 มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ
 กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชี
 แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมจากมาตรา ๓๙
 ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่ง
 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ
 ทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการ
 ดังนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรง
 ตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๒
 มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสาม
 มาใช้บังคับกับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ
 หนี้สินโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (๑) ให้การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยจะกำหนดให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นระยะหรือให้มีการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเฉพาะรายการที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ยื่นไว้เดิมด้วยก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

มาตรา ๔๑ บุคคลตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ ผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเวลาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยต่อไป และให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิด และห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลาห้าปี

นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่กระทบกระเทือน
กิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในตำแหน่งดังกล่าว รวมทั้ง
การได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์
ตอบแทนอย่างอื่น

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเปิดเผยบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่มีการ
ยื่นไว้แก่ผู้มีส่วนได้เสียได้ ถ้าเป็นประโยชน์ในการดำเนิน
คดีหรือการวินิจฉัยการกระทำความผิด หรือในกรณี
ที่เจ้าของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้น
ยินยอมให้มีการเปิดเผยตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๔๒ ในการตรวจสอบบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๓๗/๒ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไข
เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราช
บัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้
ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และ
มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวน

ข้อเท็จจริงตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเนื่องจากได้มีการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๙ หรือกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งเนื่องจากการกระทำผิดมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) มีกรณีที่ต้องดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๖๖

(๓) มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๗๕

(๔) มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๗๗ หรือกระทำความผิดตามมาตรา ๘๘

(๕) มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๘๔

ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดขึ้นจะต้องไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม และจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีของผู้ถูกกล่าวหาลดน้อยลงกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น
 มาตรา ๔๔/๑ และมาตรา ๔๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
 การทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๔๔/๑ ก่อนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง
 ตามมาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมาย
 ให้เลขาธิการดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม
 พยานหลักฐานในเรื่องกล่าวหา นั้นเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง
 เพียงพอต่อการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปก็ได้ ในการนี้
 เลขาธิการอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็น
 ผู้ดำเนินการแทนก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
 เงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยให้ถือว่า
 เลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เลขาธิการมอบหมาย
 เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๔๔/๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับ
 เรื่องกล่าวหาใดไว้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว บรรดา
 สิ่งของหรือบันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มา
 ตามมาตรา ๔๔/๑ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้
 เป็นพยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวน
 ข้อเท็จจริงได้”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕
 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ในการไตสวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๔๓ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไตสวนเพื่อดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

คณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งตามวรรคหนึ่งต้องประกอบด้วยประธานอนุกรรมการและอนุกรรมการตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยมีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ แต่ถ้าเป็นการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อไตสวนกรณีตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๖ ประธานอนุกรรมการต้องเป็นกรรมการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะระดับของตำแหน่ง และการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๔๕/๑ ในการไตสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานไตสวนดำเนินการไตสวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐาน

และสรุปสำนวนเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา
วินิจฉัยก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด

ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้พนักงานไต่สวนที่
ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๒๕
(๑) (๒) และ (๓)”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของ
มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือ
พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังหาในฐานอื่นที่มีไซ้ในฐาน
พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานไต่สวนมาก่อน”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของ
มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา สรุปข้อเท็จ
จริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการไต่สวน
ข้อเท็จจริง”

มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๕๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติวินิจฉัยว่า ข้อกล่าวหาที่มีมูลหรือไม่ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหา นั้นเป็นอันตกไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจสอบเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๕๘ เมื่อปรากฏว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ผู้ใดมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง วุฒิสภามีอำนาจ
ดำเนินการถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้ตาม
บทบัญญัติในหมวดนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ประธานศาลฎีกา
- (๖) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
- (๗) ประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๘) อัยการสูงสุด
- (๙) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๑๐) กรรมการการเลือกตั้ง
- (๑๑) ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- (๑๒) กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๑๓) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๑๔) รองประธานศาลฎีกา
- (๑๕) รองประธานศาลปกครองสูงสุด
- (๑๖) หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
- (๑๗) รองอัยการสูงสุด
- (๑๘) ผู้พิพากษาหรือตุลาการ พนักงานอัยการ

ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

(๑๙) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับอื่นที่เทียบเท่า”

มาตรา ๓๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๕๘/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับรายงานจากผู้ตรวจการแผ่นดิน ขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น หรือผู้บริหารระดับสูง อันเนื่องมาจากการทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงนั้นมีมูลให้รายงานไปยังประธานวุฒิสภา เพื่อให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๖๔ วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ มาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๙ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่งได้”

มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ กรณีประชาชนร้องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๘ ออกจากตำแหน่ง ต้องมีผู้ริเริ่มรวบรวมรายชื่อจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยคนเพื่อดำเนินการจัดทำคำร้องและรับรองลายมือชื่อของประชาชนที่เข้าชื่อจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบ

และพิจารณาว่าคำร้องขอถูกต้องและครบถ้วนตาม
 บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และตามมาตรา ๖๑ หรือ
 มาตรา ๖๒ ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้
 รับคำร้องขอ ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนแล้ว
 ให้ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
 เพื่อดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง
 โดยเร็ว หากเห็นว่าคำร้องขอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน
 ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มทราบโดย
 เร็วเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มต้อง
 ดำเนินการให้แล้วเสร็จและส่งให้ประธานวุฒิสภาภายใน
 สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานวุฒิสภา

ในกรณีที่ประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอที่ได้
 แก้ไขตามวรรคหนึ่ง ให้ตรวจสอบคำร้องขอดังกล่าวให้
 แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอนั้นว่าได้
 แก้ไขครบถ้วนถูกต้องแล้วหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่า
 ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่มได้แก้ไขถูกต้องหรือครบถ้วน ให้
 ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อ
 ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยเร็ว
 แต่หากเห็นว่าคำร้องขอนั้นมิได้แก้ไขให้ถูกต้อง
 หรือครบถ้วน ให้ประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอคืน
 ให้แก่ผู้ร้องขอหรือผู้ริเริ่ม แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่ผู้ร้องขอ
 หรือผู้ริเริ่มจะยื่นคำร้องขอในประเด็นดังกล่าวเข้ามาใหม่”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ
มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ
เสียงข้างมากกว่าข้อกล่าวหาที่มาจากการเข้าชื่อร้องขอ
เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจาก
ตำแหน่งมีมูล และได้รายงานไปยังประธานวุฒิสภามาตาม
มาตรา ๕๖ (๑) แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุม
วุฒิสภาเพื่อพิจารณามีมติโดยเร็ว”

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของ
หมวด ๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๖

การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม
มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของ
มาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า
ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย”

มาตรา ๔๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ และวรรคห้าของมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา กล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา ว่ากระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้รับเรื่องกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในกรณีนี้ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา มิได้

กรณีตามวรรคสี่ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติ

ในหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง และหมวด ๕ การถอดถอนจากตำแหน่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๔๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๗๓/๑ กรณีที่มีการฟ้องคดีอาญาผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายในทางทรัพย์สินหรือเป็นการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่น อัยการสูงสุดอาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนการกระทำหรือคำสั่งอันมิชอบที่เป็นการละเมิดนั้นด้วยก็ได้

สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจงให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสียหายนั้นชดเชยค่าเสียหายตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้นต่อไป”

มาตรา ๔๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๔/๑ ของหมวด ๖ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๗๔/๑ ในการดำเนินคดีอาญาตามหมวดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ”

มาตรา ๔๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ การกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรั่วรอยผิดปกติ ให้ผู้กล่าวหาดำเนินการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหายังดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์หรือเรื่องที่ถูกกล่าวหา นั้นเข้าหลักเกณฑ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ซึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินนั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเกินห้าปีแล้ว ห้ามมิให้มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นตามวรรคหนึ่งอีก แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ร่ำรวยผิดปกติขึ้นได้สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๖ การกล่าวหาตามมาตรา ๗๕ จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๗๗ ในกรณีที่เรื่องที่ถูกกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๕ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหมวด ๔ การไต่สวนข้อเท็จจริง ต่อไป”

มาตรา ๔๔ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รองประธานศาลฎีกา รองประธานศาลปกครองสูงสุด หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร รองอัยการสูงสุด หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดยื่นคำร้องต่อศาล ซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน”

มาตรา ๔๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล โดยกรณีตาม (๒) (๓) และ (๔) ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๔๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๘๑/๑ ในกรณีที่มีคำสั่งของศาลอันเป็นที่สุดให้ยกคำร้องของอัยการสูงสุดหรือประธานกรรมการ

ที่ยื่นตามมาตรา ๘๑ และถ้าผู้ถูกกล่าวหามิใช่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้ถูกลงโทษทางวินัยไปก่อนโดยอาศัยเหตุที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติ ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษและดำเนินการให้ผู้นั้นได้รับความเป็นธรรมตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ในกรณีที่ไม่มีความหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวห้ามไม่ให้หน่วยงานของรัฐยกอายุความใดขึ้นอ้างอันจะเป็นเหตุให้ไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลดังกล่าวได้

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกดำเนินคดีตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหา นั้น ได้รับความเป็นธรรมตามสมควรตามที่มีกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับการดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้
ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“หมวด ๘

การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม
มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญ”

มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๘๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ การ
กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ ว่ากระทำความผิด
ฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่
ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการ
ยุติธรรม ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในขณะที่
ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็น
เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหาร
ระดับสูงซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๖๖

(๒) ผู้พิพากษาและตุลาการ

(๓) พนักงานอัยการ

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๗) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งร่วมกระทำความผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) การกล่าวหาตามวรรคหนึ่งจะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนด้วย

ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งได้

พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปเกินห้าปีแล้ว ย่อมไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นกระทำความผิดขึ้นได้สว่นได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้องหรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดีคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหานั้นขึ้นพิจารณาก็ได้”

มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๗ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องกล่าวหาที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่เป็นการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม”

มาตรา ๕๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๘๗/๑ เรื่องที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นรับไว้พิจารณา ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการ

ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ เรียกให้หน่วยงานนั้นโอนเรื่องและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้”

มาตรา ๕๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๘๙/๑ มาตรา ๘๙/๒ มาตรา ๘๙/๓ และมาตรา ๘๙/๔ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๘๙/๑ ในกรณีที่มีการควบคุมตัวผู้ถูก กล่าวหาไว้ในอำนาจของศาลเนื่องจากมีการจับผู้ถูก กล่าวหาไว้ระหว่างดำเนินคดีตามมาตรา ๘๙ ให้ พนักงานสอบสวนมีอำนาจขอให้ศาลควบคุมตัวผู้ถูก กล่าวหาไว้ได้ต่อไป และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อดำเนินคดีต่อไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ต้อง ส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

กรณีที่พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมี คำสั่งไม่ฟ้องผู้ถูกกล่าวหา ให้รายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ กรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจ เรียกสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานและ เอกสารที่เกี่ยวข้องจากพนักงานสอบสวนหรือพนักงาน อัยการมาพิจารณาหรือไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

การดำเนินการของพนักงานสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเอง หรือมอบหมายให้พนักงานไต่สวนเข้าร่วมสอบสวนกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบ ที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา นั้นด้วย

มาตรา ๘๘/๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๖๖ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาต่อไปก็ได้

มาตรา ๘๘/๓ เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้ดำเนินการสอบสวนความผิดในเรื่องที่มีการกล่าวหา ร้องเรียนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้วรายงานให้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ โดยให้พนักงานสอบสวน
แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของ
ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย กฎ
ข้อบังคับหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เห็นด้วยกับ
ความเห็นของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการตาม
วรรคหนึ่ง ให้สั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจเรียก
สำนวนการสอบสวนมาดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่
ได้ โดยถือว่าการดำเนินการของพนักงานสอบสวนไม่เสีย
ไปและอาจถือเป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง
ถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาได้ดำเนินการทางวินัยไปตาม
วรรคหนึ่ง และได้มีคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ถูกกล่าวหา
ในการลงโทษทางวินัยดังกล่าวให้บังคับตามมาตรา ๘๘/๔

มาตรา ๘๘/๔ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มี
อำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ
ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ ให้ผู้บังคับ
บัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการ
สอบสวนความผิดไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือ
ระเบียบ ที่ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการทางวินัยของ
ผู้ถูกกล่าวหาหรือการแต่งตั้งถอดถอนสำหรับผู้ถูก
กล่าวหา นั้น แล้วรายงานผลการดำเนินการให้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาดำเนินการและให้มีผล
บังคับตามมาตรา ๙๒

เมื่อได้รับทราบรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หาก
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับ
วินัย หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้งถอดถอนนั้น
ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจ
ดำเนินการตามมาตรา ๙๕ ก็ได้”

มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๖
แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๖ ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตาม
มาตรา ๘๘/๔ หรือมาตรา ๙๓ จะใช้สิทธิอุทธรณ์อุทธรณ์
ในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล
สำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าว
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว”

มาตรา ๕๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น
วรรคสามของมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการทหาร ให้
อัยการสูงสุดเป็นผู้ฟ้องคดีโดยถือเป็นอัยการทหารตาม

กฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลทหาร หรือจะมอบหมายให้อัยการทหารเป็นผู้ฟ้องคดีแทนก็ได้”

มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๘ เมื่อจะมีการฟ้องคดีอาญาตามมาตรา ๙๗ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ และมาตรา ๗๔/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๕๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๘/๑ และมาตรา ๙๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๙๘/๑ กรณีที่มีการฟ้องผู้ถูกกล่าวหาเป็นคดีอาญาต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดี ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดียึดรายงานและสำนวนคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลักในการพิจารณาและอาจได้สวนหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นควร

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินการสอบสวนพิจารณาไปโดยใช้ระบบไต่สวน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลทหารด้วย โดยอนุโลม เว้นแต่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลทหารสูงสุดกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙๘/๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๓/๑ มาใช้บังคับกับการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๕๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๓/๑ ของหมวด ๙ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๐๓/๑ บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย”

มาตรา ๕๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๙/๑ การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๑๐๓/๒ มาตรา ๑๐๓/๓ มาตรา ๑๐๓/๔ มาตรา ๑๐๓/๕ มาตรา ๑๐๓/๖ มาตรา ๑๐๓/๗ มาตรา ๑๐๓/๘ และมาตรา ๑๐๓/๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๔๒

“หมวด ๙/๑

การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

มาตรา ๑๐๓/๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า คดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือ แก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำ หรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการ ทุจริตต่อหน้าที่ การรั่วรัยผิดปกติ หรือข้อมูลอื่นอันเป็น ประโยชน์ต่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้มีมาตรการในการคุ้มครอง บุคคลดังกล่าว โดยให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวเป็นพยาน ที่มีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการ คุ้มครองพยานในคดีอาญา ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นด้วยว่าสมควรใช้มาตรการทั่วไปหรือ มาตรการพิเศษตามกฎหมายดังกล่าวสำหรับบุคคล เหล่านั้นด้วย

ในกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย ชื่อเสียง ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือสามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบ

สันดาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว เพราะมีการกระทำผิดอาญาโดยเจตนา เนื่องจากการดำเนินการหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้บุคคลนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อขอรับค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็นและสมควรตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาด้วย

มาตรา ๑๐๓/๓ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีเงินสินบนแก่บุคคลตามมาตรา ๓๐ หรืออาจจัดให้มีรางวัลตอบแทนหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณีจากงบประมาณตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๔ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการดำเนินการหรือให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลของบุคคลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างยิ่ง และสมควรได้รับยกย่องให้เป็นแบบอย่างแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนโดยทั่วไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน และระดับตำแหน่งให้แก่บุคคลนั้นเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐๓/๕ ในกรณีบุคคลตามมาตรา ๑๐๓/๒ วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อบุคคลนั้นร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากยังคงปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องจากการกล่าวหาหรือการให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามิพยานหลักฐานเบื้องต้นอันควรเชื่อได้ว่าน่าจะมีเหตุดังกล่าว ให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรต่อไป

มาตรา ๑๐๓/๖ บุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหารายใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหารายอื่น หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยชี้มูลการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐรายอื่นนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรจะกักผู้นั้นไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๓/๗ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะราคากลางและการคำนวณราคากลางไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในกรณีที่มีการทำสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐนั้น มีหน้าที่แสดงบัญชีรายการรับจ่ายของโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐต่อกรมสรรพากร นอกเหนือจากบัญชีงบดุลปกติที่ยื่นประจำปี เพื่อให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินและการคำนวณภาษีเงินได้ในโครงการที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในกรณีที่ปรากฏจากการตรวจสอบหรือการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าบุคคลหรือนิติบุคคลใดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และกรณีมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินหรือการชำระภาษีเงินได้ของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประสานงานและสั่งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับเรื่องดังกล่าวไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วให้หน่วยงานของรัฐนั้นมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควร เพื่อดำเนินการ

อย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการป้องกันและปราบปราม การทุจริต เนื่องจากการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรในการ กำหนดมาตรการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐรับไปปฏิบัติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของ รัฐนั้นดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการในเรื่องนั้นแล้วรายงานให้คณะ กรรมการ ป.ป.ช. ทราบก็ได้

มาตรา ๑๐๓/๘ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานของรัฐ จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๑๐๓/๗ วรรคหนึ่ง โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้แล้ว เสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการดังกล่าว และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรีในกรณีดังกล่าวด้วย

หน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ดำเนินการตาม วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีความผิดทาง วินัยหรือเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งหรือต้อง พ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐๓/๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้ มีการเปิดเผยกระบวนการและขั้นตอนการไต่สวน ข้อเท็จจริงของคดีที่อยู่ระหว่างการไต่สวนเพื่อให้

ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ โดยให้มีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิของบุคคลและผลกระทบต่อรูปคดีด้วย”

มาตรา ๕๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๙/๒ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด มาตรา ๑๐๓/๑๐ มาตรา ๑๐๓/๑๑ มาตรา ๑๐๓/๑๒ มาตรา ๑๐๓/๑๓ มาตรา ๑๐๓/๑๔ มาตรา ๑๐๓/๑๕ มาตรา ๑๐๓/๑๖ มาตรา ๑๐๓/๑๗ มาตรา ๑๐๓/๑๘ มาตรา ๑๐๓/๑๙ มาตรา ๑๐๓/๒๐ และมาตรา ๑๐๓/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“หมวด ๙/๒

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประจำจังหวัด”

มาตรา ๑๐๓/๑๐ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ประกอบด้วย ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดคนหนึ่งและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด
ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ

มาตรา ๑๐๓/๑๑ ผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหา
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด
ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณสมบัติ

(๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่
ประจักษ์

(๒) มีความรู้ความสามารถและมีผลงาน
เป็นที่ยอมรับในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) มีสัญชาติไทย

(๔) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๕) รับหรือเคยรับราชการในระดับ

ไม่ต่ำกว่า ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หรือเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์หรือมีผลงาน
เป็นที่ยอมรับในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือเป็นผู้ซึ่ง
องค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมาย
รับรองและปฏิบัติงานมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อย
กว่าสิบปีโดยองค์การพัฒนาเอกชนหรือองค์กรวิชาชีพ
ให้การรับรอง

(ข) ไม่มีลักษณะต้องห้าม

(๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก แม้ว่าคดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอกการลงโทษหรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

(๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งไม่ว่าด้วยเหตุใด

มาตรา ๑๐๓/๑๒ ในการแต่งตั้งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งมีจำนวนเก้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรในแต่ละจังหวัดตาม (๑) ถึง (๙) โดยการคัดเลือกกันเองให้เหลือหน่วยงานหรือองค์กรละหนึ่งคน

(๑) สมาคมหรือชมรมครู อาจารย์ หรือสมาคมทางด้านการศึกษา

(๒) สภานายความหรือผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมาย

(๓) สมาคมหรือชมรมพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือสภาแรงงาน หรือสหภาพแรงงาน

(๔) สภาหอการค้าจังหวัด หรือ สภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือชมรมธนาคารพาณิชย์จังหวัด

(๕) กลุ่มอาสาสมัคร

(๖) องค์กรเอกชน

(๗) องค์กรเกษตรกร

(๘) สมาคมหรือชมรมสื่อมวลชน

(๙) หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด

ในกรณีที่มีผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรตามวรรคหนึ่งไม่ครบจำนวน หรือไม่สามารรถดำเนินการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดได้ ให้ดำเนินการไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ผู้ได้รับเลือกตามวรรคหนึ่งประชุมและเลือก
กันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหา

ให้เลขาธิการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน
ป.ป.ช. คนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการของ
คณะกรรมการสรรหา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการ
สรรหาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐๓/๑๓ การคัดเลือกกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดให้ดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้มีสิทธิเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดยื่นความ
ประสงค์เพื่อเข้ารับการสรรหาต่อประธานกรรมการ
สรรหาโดยให้แจ้งความประสงค์ว่าต้องการเข้ารับการ
สรรหาเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประจำจังหวัดใด

(๒) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชี
รายชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจำนวนสองเท่าของกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดใน
แต่ละจังหวัดเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อเสนอให้
คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคัดเลือกซึ่งจะต้องเสนอ
พร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๓) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาคัดเลือกบุคคลตาม (๒) และแต่งตั้งให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด

(๔) ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ประกาศรายชื่อกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดที่ได้รับการแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้ารับการสรรหา การตรวจสอบคุณสมบัติ และวิธีการเลือกกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๑๔ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดต้อง

(๑) ไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๓) ไม่ประกอบวิชาชีพอิสระอื่นใด

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นสมาชิก เจ้าหน้าที่ หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๗) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ผู้ได้รับแต่งตั้งจะปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกหรือได้พ้นจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อได้ว่าตนได้เลิกประกอบวิชาชีพอิสระตาม (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือได้พ้นหรือเลิกประกอบวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดและให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งใหม่

มาตรา ๑๐๓/๑๕ ให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งและจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินหนึ่งวาระไม่ได้ไม่ว่าในจังหวัดใด

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๐๓/๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๓/๑๑ หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๓/๑๔

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๖) กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๗) ในกรณีที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคนเข้าชื่อร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรมจงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติการณ์ที่

เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง
อย่างร้ายแรง

(๘) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่ากระทำการ
ทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่ม
ขึ้นผิดปกติหรือจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินและเอกสารประกอบหรือจงใจยื่นบัญชีแสดง
รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วย
ข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้
ทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๙) คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้พ้นจาก
ตำแหน่ง

ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตประจำจังหวัดผู้ใดถูกกล่าวหาตาม (๗) หรือ (๘)
หรือในกรณีที่มีเหตุอันควร คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจ
กำหนดให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ประจำจังหวัดผู้นั้นยุติการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๑๐๓/๑๗ ในกรณีที่กรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง
ตามมาตรา ๑๐๓/๑๖ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนิน
การสรรหาและแต่งตั้งใหม่โดยเร็วและให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง
อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน
แต่วันแต่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึง
หนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการตาม ที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๐๓/๑๘ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในเขต จังหวัดดังนี้

(๑) ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยการประสานความร่วมมือกับประชาชนและส่วนราชการเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชนในทุกระดับ ได้ตระหนักถึงผลกระทบจากการทุจริตโดยดำเนินการ เพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยม เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลในทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๒) พิจารณาเสนอมาตรการ การเห็น หรือ ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อประโยชน์ใน การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๓) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องกล่าวหา เจ้าหน้าที่ของรัฐและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินตาม

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เว้นแต่การไต่สวนข้อเท็จจริงตาม มาตรา ๔๓

หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด ตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรือผู้อำนวยการ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด มีอำนาจลงนามใน หนังสือเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ได้

มาตรา ๑๐๓/๑๙ ให้กรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๑๐๓/๒๐ กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประจำจังหวัดมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนหรือ ประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

มาตรา ๑๐๓/๒๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัด เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด” เป็นส่วน

ราชการในสังกัดสำนักงาน ป.ป.ช. โดยมีผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่รับผิดชอบงานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดหรืองานอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย”

มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๔ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน ป.ป.ช.” เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล”

มาตรา ๖๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๒) และ (๑๓) ของมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๑๒) การกำหนดค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการและคณะบุคคลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้ง

(๑๓) การวางระเบียบว่าด้วยการจัดทำ การเปิดเผย การเผยแพร่ การเก็บรักษา และการทำลาย เอกสารและข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ทั้งนี้ เอกสารและข้อมูลดังกล่าวต้องอยู่ในรูปแบบ วิธีการหรือช่องทางที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วย”

มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. และมีอำนาจกำหนดตำแหน่งและการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยเทียบเคียงกับการกำหนดตำแหน่งตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้จำแนกประเภทตำแหน่งเป็นตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมและตำแหน่งทั่วไป โดยพิจารณาจากสาขาอาชีพ ความรู้ ความเชี่ยวชาญและอำนาจหน้าที่ของแต่ละประเภทตำแหน่งนั้น

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลคำว่า “ก.พ.” ให้

หมายถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. และ คำว่า “ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี” ให้หมายถึงสำนักงาน ป.ป.ช.

คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานบุคคลร่วมเป็นกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลก็ได้

ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะอนุกรรมการข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ก็ได้ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้คณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งทำหน้าที่เช่นเดียวกับคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวงตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคล และคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้มีสิทธิได้รับค่าเบี้ยประชุมเช่นเดียวกับ ก.พ. ด้วย”

มาตรา ๖๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๑๐/๑ ในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. ให้ดำรงตำแหน่งในสาขากระบวนการยุติธรรมนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีพื้นความรู้ในระดับเนติบัณฑิต หรือเป็นผู้สำเร็จปริญญาทางกฎหมาย และเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการได้สวนและวินิจฉัยคดี หรือการให้ความเห็นทางกฎหมาย ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

สำหรับตำแหน่งข้าราชการประเภททั่วไป ให้จำแนกประเภทตำแหน่งตามสาขาอาชีพและตามภารกิจของลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ โดยจะให้ มีตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนด้วยก็ได้

ในส่วนของตำแหน่งทางบริหารนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด”

มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๒๓/๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือ

ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖๗ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ บรรดาการดำเนินการใด ๆ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะอนุกรรมการได้สอบสวน พนักงานได้สอบสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำไป

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๖๙ บรรดาคดีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งต่ำกว่าระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. รับไว้พิจารณาแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ การดำเนินการต่อไปในคดีดังกล่าวให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา ๗๐ ในระหว่างที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมีได้มีการจัดตำแหน่งข้าราชการ เพื่อให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้นำบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ บรรดาบทบัญญัติใดที่ได้บัญญัติไว้ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เป็นเรื่องเดียวกัน หรือที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ นี้ ให้ใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แทน

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการวางระเบียบตามมาตรา ๑๐๓/๓ กำหนดหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๐๓/๗ และดำเนินการตามมาตรา ๑๐๓/๘ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

มาตรา ๗๓ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ ได้บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลใช้บังคับต่อไปโดยให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยพระราชบัญญัติที่ได้ประกาศใช้บังคับในระหว่างวันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญนี้ และให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และโดยที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๐ (๓) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับที่ต่ำกว่าที่ร่วมกระทำความผิดกับ

ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวหรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นใหม่ ประกอบกับรัฐธรรมนูญยังได้เปลี่ยนแปลงขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในหลายประการไม่ว่าจะเป็นเรื่องการสรรหาคณะกรรมการ ป.ป.ช. การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บางประการโดยเฉพาะการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินและการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

จัดทำโดย กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

<http://www.parliament.go.th>